

NÉPI EGYSÉG

BRATOV-BRASSO

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Ötös-ut.) 146, Távbeszélő 17-43
Kiadóhivatal: Piața Gh. Enescu (Rózsater) 2, Távbeszélő 22-69
Készítők: nem bírnak meg. Szerkesztői fogadó óra este
történet 10-18 óráig. Kiadóhivatali órák naponta 8-15 óráig

POLITIKAI NAPILAP

FELELOS SZERKESZTŐ: KURKO GYARFAS

Bejegyzve a brassói törvényszékben G. II. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară a Presel sub No. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 1500 lei

NYOMTATÓI DIJAK: Hírvonalban, hirdetésményben, nyílttérben
800, közgazdasági közleményben 800 lei szavazóként (legkeve-
sebb 20 szöveg). Kereset hirdetés négyzetcentiméterenként 300 lei. Gyűjtő-
jelentés négyzetcentiméterenként 350 lei. Díjak előre fizetendőek.

MÁGYARSÁG ÉS ZSIDÓSÁG

Kohn Hillelnek, az erdélyi zsidóság képviselőjének üdvözlő beszéde a MNSZ székhelyvárbeli nagygyűlésén sokkal jelentősebb esemény, semhogy egyszerű hírlapi tudósítással napirendre térhetnénk fölötté.

Ez a megnyilatkozás egyrészt beszédes bizonyossága annak a mély és maradandó erkölcsi kapcsolatnak, mely a magyar anyanyelvű zsidóságot az egyetemes magyarsággal összefűzi. Másrészt világosan megértette, hogy azok az épp oly gonosz, mint borzalmas pusztítások, melyeket hitlerizmustól megfertőzött magyar alakok és alakulatok a zsidóság életszabályait végeztek, nem támaszthatnak áthidalhatatlan szakadékot a magyarság és a hazai zsidóság között.

Közudomású ugyan, hogy a Szálasi-féle fémuralom a zsidóság nagy tömegeiben olyan elkeseredett hangulatot váltott ki az egész magyarság irányában, hogy az egykori összetartozásnak még az emléké is ki akarják tépni a szívből.

Ennek a gyásztól, fájdalomtól és haragtól sugallt általánosításnak túlzott és téves jellegét igazította helyre az erdélyi zsidóság képviselőjének megjelenése és felszólalása a székhelyvárbeli gyűlésen.

Lehiggadt és belátó értelemmel nem is szabad a Szálasi-féle szörnyűségeket az egész magyarság számlájára írni. Annál kevésbé, mivel a börtönök és kegyetlenkedések a döbbenetes rendszerét a Magyarországra nehezedő német nyomás és elnyomás — párosulva a korhadt magyar vezető rétegek gyöngeségével és gyávagságával — váltotta ki. S annál kevésbé, mivel a Szálasi-féle fémuralom a zsidóságon kívül maga a magyar nép is iróniát megzenvedte, s a bűntevőket halálal, vagy súlyos börtönnel sújtotta.

A magyar nép széles tömegei valójában sohasem voltak zsidóellenesek, vagy éppen zsidógyűlölők. A magyar falvak dolgozó népe nemcsak magába fogadta zsidó embertársait — szatócsokat, iparosokat — de velük bizalmas baráti kapcsolatban is állt.

Tiszasszár, Istóffy, Verhovay és mások igazságtalán éppoly rövidlátók és hatástalanok maradtak a magyarság nagy tömegeire, mint az első világháború katasztrófáinak minden olyan közéleti és kormányzati kísérlet, mely a zsidóvallású polgárok szabadságjogait korlátozni akarta.

Az utánuk következő antiszemita magyar politikusoknak épp abban állt a legnagyobb vétkük, hogy a magyar nép túlnyomórészt és testvéries indulattal zsidó néptársai iránt, valamint a zsidóságnak a magyar nemzet javára végzett nagyértékű szolgálatairól — a közigazgatás, tudomány, irodalom, művészet, társadalmi haladás széles területein — nem akartak tudomást venni.

Ínkább felidőzték a magyar szabadságvég legnemesebb hagyományait, a magyarság nemzetközi becsületét, az emberiség és emberjogok legemeibb parancsait. Nem vették számba, hogy ami hibát, bűnt, kártevést a zsidóság jellemében és tevékenységében kárközlattak, az maradéktalanul megvan más népekben, a tulajdon népünkben is.

Minden nemzetben akadnak reakciós gonosztevők, akik a haladás ellen igyekeznek szegülni. De az egész népet nem ezek után fogjuk megítélni. Voltak a világban olyan gonosztevők, akik véletlenül zsidók voltak, de a zsidóságot mégsem a pár ember gonosztevői alapján ítéltük meg. Eppen így nem vonhatjuk felelősségre az egész magyarságot Szálasi és gonosztevő társai rémtetteiért.

Gheorghiu-Dej nyilatkozata:

A legkeményebb harcot folytatjuk a nemzeti gyűlölet megnyilatkozásai ellen

(Bukarest) Gheorghiu-Dej közlekedési és közmunkaiügyi miniszter nagy politikai beszámolót tartott a vasutas szakszervezetek szövetségének értekezletén.

A nemzetközi helyzetről szólva utalt arra, hogy a figyelem ma a békekötés kérdéseire és a népek közötti viszonylatok elrendezésére irányul. Noha a béke kérdését tekintetben bizonyos fellegbéli különbségek vannak, senki sem állíthatja, hogy nincs meg a lehetősége a békés megoldás megtalálásának. Valahányszor a békekötéssel szemben akadályok merültek fel, minden esetben sikerült megtalálni a békés megegyezés útját. Természetesen a nemzetközi reakció nem egykönnyen mond le arról a vágyáról, hogy a világ egymással szembenálló tömbökre szakadjon és abban reménykedik, hogy minél több háborús tüzfészék maradjon fent.

Gheorghiu-Dej ezután a munkásságának az ország újjáépítéséért folytatott küzdelemben vállalt vezető szerepét méltatta, majd a közelgő választási csatáról beszélt.

Foglalkozott a miniszter a nemrégiben leplezett, fegyveres összeesküvést előkészítő földalati szervezettel is. Hangsúlyozta, hogy a legkeményebb harcot folytatjuk a nemzeti gyűlölet megnyilatkozásai ellen.

A külügyminiszterek határozata:

Julius 29-én kezdődnek a béketárgyalások kiküldték a meghívókat a résztvevő 21 nemzetnek

(Párizs.) A külügyminiszterek tanácsának értekezlete sikeresen befejezte a békekötés előkészítésének munkálatait. Számos megegyezés legyőzése után a Szovjetszövetség, az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország külügyminiszterei megállapodásra jutottak az egyes békeszerződések tervezetének alapelvei tekintetében és végül megegyeztek a tulajdonképpeni békekötéssel összefüggő időpontjában is.

A csütörtöki éjszaka a négy nagyhatalom külügyminiszterére nyolc óráig tartó ülést tartott, amely hajnali 4 órakor ért véget. Ez volt a leghosszabb ülése az izgalmas vitákban bővelkedő értekezletnek. Ezen az ülésen a külügyminiszterek elhatározták, hogy a 21

Kiküldték a meghívókat a békekötéshöz

Közvetlenül azután, hogy a külügyminiszterek közös megegyezés alapján július 29-re tűzték ki a béketárgyalásokat, nyomban kiadták az utasításokat helyetteseiknek, hogy készítsék el a meghívók szövegét. Pénteken csaknem egész nap a meghívókban dolgoztak a külügyminiszterek helyettesei, amelyeket azután azonnal bemutattak. A négy külügyminiszter pénteken délután 4 órakor újra összeült és rövid tanulmányozás után jóváhagyta a meghívókat. Az általános béketárgyalásokra a következő 21 nemzet kapott meghívást: Nagybritannia, Amerikai Egyesült

Az orosz lovátétel kérdése elrendezése

A Szovjetszövetségnek fizetendő orosz kártérítésre vonatkozó megállapodás értelmében Olaszország hét év alatt összesen 100 millió aranydollárt köteles fizetni a

Az ilyen akarás különben is hiábavaló. A nemzetek és népek között a haladó tömegek hatalmas nekiszánása fejezti ki az igazi kapcsolatokat. A közös hivatás, a demokrácia hatalmas áramlása így sodorja

lyozta, hogy a legreakciósebb és népellenesebb elemek más országokban is hasonló kísérleteket tesznek. Ezek a földalati szervezkedésekkel egyidejűleg a törvényes lehetőségeket is igénybe veszik, hogy a néptömegek éberségét kímálják, és a döntő pillanatban az elkápráztatott nép fejére lesujthassanak. A romániai terrorista szervezetek egész hálózatát sikerült felgöngyölíteni, a szervezet fejeit lemetsezték és a fegyverraktárakat elkobozni. A vezetők már a vizsgálobírók előtt állanak és rövidesen elnyerik büntetésüket.

Gheorghiu-Dej hosszasan kitért a szakszervezetek tevékenységére és óvta a munkásságot az egészséges szakszervezeti szellem megmélyezéséről. A központi szakszervezeti szervek rendelkezései kötelezőek minden szakszervezeti tagra. A szakszervezeti tagoknak magukévé kell tenniük és tovább kell adniuk a rendelkezéseket, mert csak így kerülhetők el a kiskülsők.

Beszédében végül foglalkozott a közlekedésiügyi miniszter a nemzetiségi kérdéssel és ezzel kapcsolatban többek között a következőket mondotta:

— Az utóbbi időben politikai ellenté-

nek különös figyelmet szentelnek a nemzetiségi kérdések és kísérleteket tesznek arra, hogy Erdélyben a románizálásokat idézzék elő. Ugyanőkik révén élelnek tevékenységet fejtenek ki sovinszta ténykedések kiirtására. A romániai reakciók és a románizálás a nemzet egy részét használta fel arra, hogy béklyóban tartásuk a román munkást éppen úgy, mint a más nemzetiségű földműveseket és munkásokat, hogy egymás ellen uszítva jobban kiaknázhassák őket.

Gheorghiu-Dej ezután arról beszélt, hogy a párisi értekezletnek Erdélyre vonatkozó határozata végleges. A román reakciós körök most a román lakosságot a magyar lakossággal szemben uszítják abban a hiszemben, hogy ma is lehetséges a magyar lakosság nemzeti elnyomásának múltbéli politikája.

— Eltökélt szándékunk, — jelentette ki a miniszter — hogy a legkeményebb és legelénkebb harcot folytassuk a nemzetgyűlölet minden megnyilatkozása ellen. Biztosítjuk a „történelmi” pártok embereit, hogy sohasem tér többé vissza az az idő, amikor a magyar lakosságot megölték és kiválszolgát megölték.

található két olasz kereskedelmi gőzöst szintén erre a célra használják fel. Hadikárpótás fejében számolják el továbbá azokat az olasz háborús ipari berendezéseket, amelyekre a békés Olaszországnak nincs szüksége. Minthogy azonban ezek a szolgáltatások nem fedezik teljes egészében a kártérítést, Olaszország áruszállítással törleszti a fennmaradó összeget. Ezek az áruszállítások azonban csak a békekötés napjától számítot két év letele után lesznek esedékesek.

Nemzetiségvédő záradékok a békeszerződésekben

(London, Reuter.) Egy munkáspárti képviselő kérdést intézett az alsóházban, hogy mi az angol kormány álláspontja a közép és délkelet európai országok kisebbségi kérdéseit illetően.

Baker Noel, államminiszter kijelentette, hogy az Egyesült Nemzetek szervezetének gazdasági és szociális tanácsa bizottság létesítését határozta el az emberi jogok és alapvető szabadságjogok kidolgozására. A tanács — tette hozzá Baker Noel — arra kéri még ezt a bizottságot, hogy indítványt terjesszen elő, milyen módszerekkel lehet biztosítani a jogok hatékony tiszteletbentartását.

A külügyminiszterek értekezlete megállapodott abban, hogy a megszerződés alatt lévő békeegyezményekben cikkelyeket iktatnak be, amelyek azonos kötelezettségeket tartalmaznak a volt ellenséges államok részére. Az angol kormány úgy véli, hogy ez az új rendszer az egész földkerekségen biztosítani fogja a kisebbségekben lévő nemzetiségek jogait.

ni a reakció minden támadását. Kohn Hillel beszéde pedig azt mutatta, hogy ez a fegyverbarátságot a zsidóság is kész elfogadni.

HALASZ GYULA

== HIREK ==

Sírfelirat

Itt nyugszik doktor Mikó Gabos, Hitler híve — de a javából. Mégis meghalt. Az lett a veszte, hogy Kurkó nevét elemezte.

— A Magyar Népi Szövetség holoncai tagozata hétfőn, július 8-án, este 7 órakor gyűlést tart. Jakab János megyei elnök számol be a székelyudvarhelyi nagygyűlés eredményéről.

— Egyházi hírek. A brassói református egyház közli, hogy július 7-én, a MNSZ erdei ünnepségére való tekintettel a templomi istentisztelet ideje reggel 8 óra. A külvárosokban ez alkalommal elmarad a szolgálat.

— A brassói református Leánygimnázium, Kereskedelmi Liceum és református elemi iskola igazgatósága kéri a városban tartózkodó tanulóit, hogy július 7-én, vasárnap reggel fél 8 órakor gyűljenek össze iskolájuk udvarán. Innen a Magyar Népi Szövetség erdei ünnepségére fognak kiutazni.

— Cselédtartók figyelmébe! A háztartási alkalmazottak szakszervezete kéri valamennyi munkaadót, hogy háztartási alkalmazottainak tekintettel a nagy erdei ünnepségre adjanak kimenőt vasárnap 8-tól este 10-ig.

— A gyergyószentmiklósi Népvédelem hírei. Az egyesület új tisztikart választott. Elnök: Kémenes Balázs igazgató, védnök: Niszly Béla járási főszolgabíró, György Géza szövő, íg. és Csergő Konrád polgármester. Pénzügyi felelősként újból Niszly Gyulánét választották meg. Az egyesület mindent megtesz anyagi alapjainak gyarapítása érdekében. Bálákat, szindarabokat, népiünnepélyeket és közművelődési előadásokat rendez. Naponta közel száz gyermek talál otthonot és teljes ellátást a szervezet napközi otthonában. Nagy érdeklődés előzi meg a szervezet rendezésében színteljes Csató Kálmán „Új rokon” című vígjátékát. Az előadást nagy erkölcsi és anyagi sikert remélnék.

— A kézdívárhelyi rendőrség muftiheti eredményei. — Előtagták a Kovács Árpád Kereskedőnél történt szőnyeglopás tettesét, a szőnyeget visszajuttatták a tulajdonosnak. — Kovács Mózes kocsmájában egy mulatózó legény besurrant a kamrába, élelmiszereket szedett össze, majd tartozása kiegyenlítése nélkül távozott. A károsult azonnal értesítette a közelben szolgálatot teljesítő Kónya György rendőrt, aki utánaeredt a tolvajnak és egy városvégi kocsmában kézre kerítette.

— Gyermekbűnügyi járvány lépett fel Marosvásárhelyen. Az utóbbi hetekben Marosvásárhelyen többen megbetegedtek gyermekbűnülésben. A jelentések szerint 20 gyermek kapta meg a veszedelmes kórt, melynek kórközlőjét még ma sem ismeri az orvostudomány. Cosma Alexandru, a város tisztifőorvosa intézkedett a betegség továbbterjedésének megakadályozására.

— Szolgálatos győgszertárak Brassóban: Szombaton: Tavitian, Fekete-utca 18 és Kugler, Hosszú-utca 73. Vasárnap: Cufteanu, Hosszú-utca 1 és Voith, Vasut-utca 53. Hétfőn: Neustädter, Szabadságtér 5 és Lukas, Vasut-utca 20.

* Hadifogoly híreket Zeke László sepsiszentgyörgyi megbízottunk (Zöldség piactér 10 szám) átvész és továbbítja kiadói hivatalunk részére.

* Fizető-vendég hirdetés rovatunkba hirdetéseket Sepsiszentgyörgyön kiadói hivatali áron felvessz Zeke László megbízottunk (Zöldség piactér 10 sz.).

* Csikszerecsen apró és kereset hirdetéseket eredeti kiadói hivatali áron felvessz ottani megbízottunk, Kossuth Lajos-utca 74 szám.

* Nagyszebenben Libiczek Adél, dohányüzletében, str. Elisabeta 29 sz., hirdetéseket eredeti kiadói hivatali árral adhatók fel.

* Sepsiszentgyörgyön hirdetések eredeti kiadói hivatali árral Zeke László megyei megbízottunk veszi fel. Zöldségpiac 10.

Kilencvenhat magyar diák tesz most Brassóban tanúságot arról, hogy érdemes az újszellemű értelmiség hivatására

(Brassó.) Tikkadt melegeit áraszt az utcakövezet, amikor a brassói katolikus zárda felé igyekezünk, hogy pár percet töltünk az ezévből érettségire álló ifjak között. Három iskola VIII. osztályát végzett növendékei sereglettek össze a tanterületi főigazgatóság székelyéire. Az írásbeli vizsgálatok szerdán délután négy órakor kezdődtek, a szobákra a következő héten kerül sor.

A zárda székelyi körülvett udvarán újra élénk élet van, lányok és fiúk vitáznak, nevetnek. A három iskola növendékei közül a diákok között.

A földműves szülők gyermeke

— Kérésünkre elmondja, hogy földműves szülők gyermeke, szülei Zabolán laktak.

— Milyen pályára készül? — Kérdezzük. Minden gondolkodás nélkül válaszol: — Mernőkre. Jól tudom a számtant, s kedvem is van hozzá. Eppen csak az érettségi sikerüljön.

Elvegyünk a diákok között. Izgalom, szinkolálás mindenfelé. A fiúk még bírják valahogy, de a lányok arcán már kiült a rémület sápadtsága. A fiúk főnyesen biztatják őket:

— Csak nyugalom leányok, csak nyugalom...

Magas, karcsú leány oldalához lépünk. Ugy tudjuk, hogy édesapja fizetvélő, s egyetlen gyermek.

— Zeneművészeti akadémia szeretnék beiratkozni, ha...

Tudjuk, mit akar mondani. Fölkesszük a pályaválasztási kérdést melyre a legkülönbözőbb válaszokat kapjuk. A szentgyörgyi ketemes része orvosira és mernőkre készül, csupán három megye tanára és egy teológiára.

— És maga minék készül? — kérdezzük egy bájos arcú, székehajú leánytól.

dékei külön csoportokba verődve tárgyalják a kilátásokat, a nehézségeket. Mindenik szemből reménykedés, bizakodás csillag:

— Hátra — hátra sikerül...

Először a szentgyörgyi Mikó Kollégium növendékeit lépünk meg. Negyvenheten állnak érettségire, ezek közül huszonkilenc fiú és tizenhat leány.

Megszólítottunk egyet a sok fiú közül. Bemutatkozunk.

— Mátás György vagyok... mondja szerényen.

— Feleségnek, anyának — mondja s kissé elpirul. A fiúk között élénk nevetés, köhögés hallik...

A kézfű között sem rözsátsábi a helyzet, ott is mindenik gyutalan, félénk. Ok már kevesebben vannak, huszonnyolc fiú és négy lány áll vizsgára.

Ahol tizenötven vannak testvérek

Magányosan álló fiúhoz lépünk, jóságos szélely arcáról becsületesség sugárzik. Dani Árpád, lemhenyi lakos, tizenötven vannak testvérek.

— Ha az anyagi körülmények engedik, orvosira megyek, mert azt hiszem, hogy így is nagy szolgálatot tehetek a székegy parasztságának.

A brassói érettségizendők egy osztályteremben fedezük fel. Ok valamivel nyugodtabbak, s ez érthető is, mert itt vannak.

— Tizenöt fiú és két leány akar érettségizni — mondja Bálint Károly — csak a magyartól izgulunk...

Megtudjuk azt is, hogy az elmúlt iskolai évben igen szép közművelődési és szociális munkát végeztek. Ugy gondoljuk, hogy az érettségi vizsga után is,

Bujkáló hitleristákat és Gestapo-ügynököket tartóztattak le szerke az országban

(Bukarest.) Az Állambiztonsági rendőrség szerveinek sikerült hosszás és alapos nyomozás után több volt Gestapo ügynököket és a romániai SS alakulatok és hitlerista szervezetek volt fejt le tartóztatnia.

Alább közöljük a letartóztatottak névsorát: Teutsch Ottó Alexandrina, Kirsch Bruno Campina, Klein Rudolf Waldemar Nagyszeben, Friebe Karl Resica, Lessny Johann Ploesti, Geringer Josef Nagyszeben, Schiller Adolf Resica, Schieff Ferdinand Craiova, Rampelt Michael Nagyszeben, König Paul Resica, Mihajlovics Dominic Orsova, Schlosser Maria Turnu-Magurele, Klingner Josef Medgyes és Mados Béla Orsova.

Mután valamennyi gyantustított bűnössége beigazolódott, a II. hadtest hadbírószághoz kísérték át őket, amely az

ügy tárgyalását július 9-re tűzte ki.

Itt írjuk meg, hogy a temesvári rendőrség több németrejtegető sváb hitleristát tartóztatott fel, Roth Rudolf a felszabadulása óta rejtgette Mott Jakob és Neu Wilhelm német hadseregbeli katonákat. Roth lakásán egybékint rengeteg náci propaganda anyagot is találtak. Martin Johann ugyancsak temesvári lakos egy Ziegler Paul nevű volt német hadseregbeli altisztet rejtgetett, aki egyik fogolytáborból szökött meg nemrég. Martin egybékint még a jüdozláv hatóságok elől megszökött Schweiger Eva, Harnacker Borbála és Harnacker Franz nevű bányási hitleristának is menedéket adott.

Keller Ernő pedig Gumpel Hans nevű volt német káplárt találtak a hatóságok. Valamennyiük ellen megindult az eljárás.

Minden magyar ott lesz vasárnap a Magyar Népi Szövetség felvonulásán

(Brassó.) Rég nem tapasztalt érdeklődés előzi meg a Magyar Népi Szövetség vasárnapi erdei ünnepségét. Első ízben fordul elő a brassói magyarság életében, hogy együtt vonuljon fel a város és a megye magyarsága társadalmi különbség nélkül. A páratlan méretű felvonuláson ugyanis nemcsak a Magyar Népi Szövetség szorosán vett tagjai lesznek jelen, hanem ott lesz az ipari munkásság, a kereskedők, értelmiségiek, szabadfoglalkozásuk, a megye magyar földműveltségének küldöttei, az iskolák, egyházak és valamennyi háztartásbeli alkalmazott.

Most, a választások előtt a reakciókészséggel erőszaktekintet tesz, hogy sorainkat megbontsa. A vasárnapi erdei ünnepség ezáltal tudni az egyszerű „majális” keretein. Hatalmas tömegfelvonulás lesz, amely parancsoló méreteiben mutatja meg a demokratikus magyarság törhetetlen egységét. Egyetlen tisztességes ma-

gyar ember sem akad ezen a napon, aki a járda széléről szemlélne a felvonulást, vagy aki vasárnap reggel máshova menne kirándulni, mert minden egyes demokrata gondolkodásu magyar tudja, hogy a felvonuláson való részvétel ezáltal kötelesség is népünk iránt.

A nagyszabású ünnepség nyugalmának biztosítására a hatóságok a legnagyobb előzetekenséggel vállalkoztak, de a MNSZ kitűnően képzett rendfenntartó gárdája is kezesség arra, hogy minden rendezvényt már csirájában elfofoztanak.

Mint már megírta, a gyűlékezés az Olympia pályán történik reggel 9 órakor, a menet pedig pontosan fél 10 órakor indul a bejelentett utvonalon.

A belépő-díj 1000 lej lesz.

A rendezőszög ezúton kéri a rendező és rendfenntartó alakulatok valamennyi tagját, hogy vasárnap reggel 7 órakor jelenjenek meg az Olympia pályán az utolsó utasítások átvelele céljából.

bármilyen pályát választanak, folytatni fogják munkájukat.

A háromszéki diákok a zárdaiban és a református kereskedelmi iskolában kaptak szállást és ételmezést, s látszólag megvannak elégedve. Igaz, hogy még csak egy napja vannak Brassóban...

Az érettségi vizsgálatra állók száma kilencvenhat, valamennyi földműves, iparos és értelmiség szülők gyermeke. Nagybirtokos egy sincs közöttük. Valamennyien jó felkészültséggel állnak a vizsgára, s reméljük, hogy az eredmény is jó lesz. Tetemesebb részük orvosira és mernőkre, valamint jogra készül. Akadnak olyanok is, akik szüleiknél maradnak és a gazdaságban akarnak tovább dolgozni. A leányok mintegy hetvenöt százaléka tanára készül, egy páran orvosira is akarnak iratkozni. Nem is szívesen beszélnek ilyenekről a vizsga előtt, hiszen ezen áll, vagy bukik.

CSIKY JÓZSEF

MŰVÉSZET ÉS MŰVELŐDÉS

Nyilatkozik Benedek Marcell a könyvnapok alkalmából megjelent nagyszabású munkájáról

(Kolozsvár.) Mint már korábban jelettettük, a Józsa Béla Athenaeum könyvnapjai kiadványai között nagy feltűnést keltett Benedek Marcellnek, a kiváló írónak és irodalomtörténésznek „Az irodalmi műveltség könyve” című munkája.

A szerzőt nem kell bemutatnunk. Erdély szülőföle, a már-már legendává teljesülő Benedek Elek fia. A felszabadulás kisbácsi remeteségében érte, ide kellett ugyanis menekülnie a nyilas örület elől, amely egész családjával halálra kereste annak idején.

Legelső írását az új szabad világban éppen a Népi Egység közölte s olvasóink köréből annak idején sok lelkes levelet kaptunk, amelyek írói valamenyen örömkönnel adtak kifejezést, hogy a nagy író szerencsésen megmenekült a világpusztító tüzből.

Benedek Marcell jelenleg Kolozsvárt él és a Bolyai Egyetem nyilvános rendtanára. Itt kerestük fel őt, hogy az év végi vizsgáztatások terhes percei között szakítsunk néhány percet és nyilatkozzék a Népi Egység számára most megjelent könyvéről.

Benedek Marcell a világhosszág felé fordítja finom franciás finomságu arcét s lassú meggondoltsággal a következőket mondja:

— Az író egész életében ugyanazt a könyvet írja. Én is ezt a könyvet írtam egész életemben. Szeretném hinni, hogy mindig jobban, teljesebben.

— Célok az volt, s ma is az, hogy megértő közönséget neveljek az irodalomnak — nem az irodalom, hanem az olvasók érdekében. A mai társadalom végre kezd tudomásul venni azt, hogy minden embernek joga van a legnagyobb, legértékesebb művészi szépségek élvezésére. Én ezzel a könyvemmel is, mint minden előzőjével, módot akarok adni a kevésbé iskolázott embereknek, hogy jogával élhessen.

— Beszélék az irodalom minden fontos kérdéséről, igyekezem az olvasó ízlését egyenlően uralkodó előítélet alól felszabadítani — s kezébe adni legalább annyit tárgyi tudást, amennyivel a maga lábán indulhat új élmények keresésére.

— Mit mondjak még? Szeretem azt, amiről írtam: az irodalmi formában kifejezett életet. Azért írtam ezt a könyvet, hogy ennek a szeretetnek forrását másokba is átugároztassam, — fejezte be magyarázatát nyilatkozatát Benedek Marcell.

MAGYAR JÁNOS

Brassó mozgókönyvtára:

Aro: Egy este Maximál. — Astra: Helelyet az öregeknek (magyar film). — Capitol: A szünidő. — Corso: Maga lesz a férjem. (Magyar film.) Lumina: A krisztályhid. — Redut: Énekeljétek velünk! — Scafa: Az indiánok karmaiban.

Közelkeleti helyzetkép

Bourmenouthban nem régen ért véget az angol munkáspárt értekezlete. Az értekezlet folyamán a párt balszárnya éles bírálatban részesítette a kormányt, illetve Bevin Földközi-tengeri és közelkeleti politikáját. Ezeket a kifogásokat a Daily Worker egyik cikke foglalta szöveges egészbe. A cikk megállapítja, hogy a kormány halogató politikája a spanyol kérdésben, a szicíliai elszakadási mozgalommal szemben tanúsított álláspontja, főleg pedig a görög és palesztinai események mögött az a politikai elgondolás rejlik, hogy a kormány nem szívesen lát baloldali kormányokat a Földközi-tenger és a Szuezi csatorna közelében.

Görögországban az egymással együttműködő baloldali pártokból még a német megszállás alatt megalakult az EAM (Nemzeti Felszabadítási Front) és ennek fegyveres alakulata az ELAS, amely a megszállás ideje alatt is komoly fegyveres segítséget nyújtott a szövetségeseinek. A németek kivonulása után az addig Londonban munkálkodó monarchisták is hazasiettek, hogy megvalósítsák restaurációs terveiket. Az ELAS és az EAM persze szembe szállt a királypárti megmozdulásokkal. Körtört a polgárháború. A brit kormány rokonszenve a monarchisták felé fordult. Athén utcáin megjelentek a páncélosok, ezek nyomában pedig a „Varkiza-egyezmény”. Ez az egyezmény a királypártiak részéről általános közegyezményt hirdetett. Az ELAS csapatok ennek hatása alatt le is tették a fegyvert. A kormány csak erre várt: rögtön elfoglalt tizenhét ezer, számára kellemetlen baloldali vezetőt. Persze a görög ügyek ezzel nem zárultak le. A Bevin által bejelentett szabad görög választások a gyakorlatban kassza-funcsán festettek. Az EAM által közreadott „Fehér könyv” szerint a választási jegyzékeket a csendőrszobákban állították össze. Egyes listákon az élő lakosságnak mintegy 20 százaléka, a halottaknak viszont 30–35 százaléka szerepelt. Mivel ilyenformán a baloldali pártok szavazói nem jelentek meg az urnák előtt, a jobboldal győzött. Pár héttel ezelőtt pedig Görögország régebben bejelentette, hogy az államforma kérdését is a görög nép ítélőszéke elé viszi. Az ismert választási módszerek után nem kétséges, hogy ez a népszavazás a Glücksburg-dinasztia visszacsapmésével egyenlő. Hogy pedig az angol világkereskedelem érdekei a megtett biztonsági intézkedések ellenére se szenvedjenek csorbát, rendelet jelent meg a görög csendőrség brit fegyverekkel való ellátásáról és újraszervezéséről. Természetesen ezt az újraszervezést még a népszavazás előtt meg kell. Miután Görögországban számottevő amerikai tőke nincs, itt az angol politika egyértelmű és csepet sem bonyolult. Más a helyzet Palesztinában.

A Közelkeleti olajmezőkön egyre erősebb az amerikai olajtársaságok befolyása. Az olajutakból a tengerpartig vezető csőrendszer egyik ága éppen Haifánál ér el a Földközi-tengerre. Tehát Amerika számára nem közömbös, hogy ki az ur Palesztinában. Erre mutat Lippmann cikke is, amelyben tiltakozik az ellen, hogy ismét „angol fő legyen a Földközi-tenger”. Az amerikai köziró persze az angol-amerikai tőke megoldását ajánlja.

Az angolok Lawrence és többek működése nyomán szerzett tapasztalataik alapján tisztában vannak azzal, hogy az arabok tulsúlyát Palesztinában nem csökkentheti semmiféle zsidó bevándorlás és minden ilyen kísérlet csak fokozná az egyre öntudatosabbá váló arab világ angol-gyűlöletét. Bevin tehát a kereskedelmi utakonak és az olajvezetékek biztonsága érdekében kijelentette, hogy nem engedi be Palesztinába az amerikaiak által javasolt százezer zsidót. Persze az angol kormányzat nem az arab álláspontot képviseli, hanem itt is a jól bevált uszító politikát folytatja, amely lehetővé teszi számára, hogy aránylag kis erő felhasználásával a saját szempontjait érvényesíthesse. Az arab-zsidó vitának újabb látót adott a Hitler-rajongó, arab nacionalista, jeruzsálemi főmúti titokzatos szöke. Néhány nappal ezelőtt Egyiptomba érkezett s a királyi család védelme alá helyezte magát. A palesztinai angol-amerikai bizottság egyik tagja szerint a főmúti is az angolok szöktették meg, hogy még jobban átközdösítsék az amúgy is szinte áttekinthetetlen közelkeleti helyzetet.

Hatalmas tüntetésre magasztosult a magyar reakció ellen, a demokráciáért vértanúhalált szenvedett Balázs Pál lövétei temetése

„Kemény ököllel sujtunk le oda, ahol a fasisztákat látjuk feltámadni”
— mondotta a sírnál Balogh Edgár a MNSZ nevében

(Székelyudvarhely) Kedden délután kísérték utolsó útjára Lövéte közszégban a magyar reakció által orvul meggyilkolt Balázs Pál demokrata harcost.

A gyászszertartás után megindult a temető felé a gyászmene. Elsőknek vonultak fel a négy székely megye: Udvarhely, Háromszék, Csík és Maros megye képviselői. A menet élén ott haladt Szilágyi Ignác, Udvarhelymegye főispánja és Balogh Edgár, a Magyar Népi Szövetség országos végrehajtóbírójának tagja. A mintegy 5000 főnyi tömegben ott voltak a bányászszakszervezet tagjai.

A sírnál elsőnek Kiss Aladár búcsúzott a meggyilkolt bajtársától a bányász szakszervezet nevében. A MNSZ helyi csoportja megbízásából Sorbán Géza elnök, az udvarhelymegyei szervezet nevében pedig Deák Gábor búcsúzott el Balázs Páltól.

Balogh Edgár állt ezután a nyitott sír mellett s mondotta el búcsúbeszédét a MNSZ országos végrehajtó főtestága nevében:

— Nem kapta választ kérdésedre, Balázs Pál, arra a kérdésre, amit fasiszta orgyilkosaidnak tettél halálod előtt, hogy mi is történt Székelyudvarhelyen? — mondotta Balogh Edgár. — Itt most könnyekkel szemünkben megadjuk neked a választ. Székelyudvarhelyen azt határoztuk, hogy jogegyenlőségünk alapján együtt fogunk haladni a román demokráciával, hogy lehetetlenül tegyünk mindenfajta orgyilkos csoportot.

— De — emelte fel a szavát Balogh Edgár — ezennel nem leszünk irtalmassok, hanem kemény ököllel sujtunk le oda, ahol a fasisztákat látjuk feltámadni. Nyitott sírnál üzenjük neked, Balázs Pál, hogy te megérted azt a zászlót, melyet a fasiszta orgyilkosai vettek ki kezéből és tovább vesszük, hogy elérjük céljait: az emberi szabadságot!

Ezután a marosvásárhelyi munkáskörös gyászdalokat énekelt, majd Bujdosó Gyula búcsúzott el a háromszéki demokraták nevében Balázs Páltól, Lőrincz Ernő dr. lépett ezután a sírhoz, a Kommunista Párt marosmegyei tagozatának nevében búcsúztatva el a meggyilkoltat.

Antal Mihály a marosvásárhelyi szakszervezetek nevében beszélt ezután. A temetés után este 9 órakor Szilágyi Ignác megyefőnök értekezletre hívta össze a közszégban értelmiségét, a papot, a tanítókat, a jegyzőt. Figyelmébe hozta azokra a kötelezettségekre, amelyek ma a falu vezetőire hárulnak ezekben a súlyos időkben.

Az ülésen Balogh Edgár szólt fel a MNSZ országos központja részéről és felszólította a falu értelmiségét, hogy ne alatomos támadással, hanem belső építő kritikával igyekezzenek hozzájárulni ahhoz a hatástan munkához, amely a MNSZ végez.

Balogh Edgár után Lőrincz Ernő dr., a Kommunista Párt képviselője szólt fel.

A kiküldöttek azonnal nagyszögű gyorssegélyt nyújtottak át az özvegynek.

A kis székely falu utcáin az orgyilkosok nyomában

(Lövéte, a N. E. kiküldött munkatársától.) Nagy hegyek között fekszik a község. Még gépkocsival is csak nehezen lehet megközelíteni. A község háza előtt szálunk ki a társaságokból. Az emberek félve huzódnak meg egy-egy kapualjban, csoportokba verődve tárgyalják azt a szörnyű gyilkosságot, amelyet gonosz fasiszták követtek el ebben a községben és amelynek híre már bejárta az országot. Az asszonyok pedig a szobáikból az ablakon féltreztetett függönyök mögül leskelődnek kifelé.

A magas hegyek közé telepített falu egyszerre az érdeklődés középpontjába került. A csendes poros utcákat most

messziről jött idegenek röjlik. A hatóságok, a demokrata csendőrség nyomozóival az élén valamennyien itt tartózkodnak és lankadatlan munkával éjjel nappal dolgoznak, hogy a vakmerő gyilkosság minden szálát felkutassák és a már lakai alatt lévő gyilkosok inkostársait, felbujtóit is kézrekerítsék.

Mi történt ebben a világtól eldugott községben? Évtizedeken át a község pár száz jobbmodu családja élte a maga helyes életét. Éhberért dolgozták a falu kétkezi dolgozóit. Semmiképpen sem akartak befenyngodni abba, hogy ma már más idők járnak. Nem akarják tudomásul venni, hogy a munkásnak is joga van az

élethez, a tisztességes kenyérhez és nem utolsósorban pedig a földhöz, amelyet amyszor művelt, forgatott meg munkás kezével.

Ebben a faluban is akadt egy öntudatos demokrata Balázs Pál személyében, aki a dolgozóknak élre állt és „megálljt” kiáltott. Balázs Pál maga köré gyűjtötte, nevelte oktatta őket, hogy közeledik a demokrácia végleges győzelme.

Ezért volt Lövéten Balázs Pál gyűlöletes a fasiszták előtt, akiknek élén az a gazdaság Bence Rezső kocsmáros állott, aki az utóbbi időben nem félt kijelenteni, hogy Balázs Pál napjai meg vannak számlálva.

Az állatias gyilkosság története már ismeretes. Sirva panaszták a jobbérzésű lövéteket, hogy tehetetlenül nézték a szegény vérben fetregő Balázs a gyilkosság elkövetése pillanatában. Senki nem mert a szerencsétlenül segíteni, mert Bence Rezső és társai mindenkit azzal fenyegettek meg, hogy, aki segíteni mer, rajta az ugyan arra a sorsra kerül mint Balázs.

— Így vérzett el — mondják zokogva az asszonyok — és mire az orvos és a hatósági vezetők megérkeztek már nem élt.

A nyomozásnak már hétfőn dében sikerült eredményt elérnie. Ugyanis a megrövidített való részvétellel gyanúsítottak közül minden kétséget kizáróan megállapították, hogy Bence Rezső volt az, aki vitt kezdett Balázssal, míg Lázár János 20 éves és Lázár János 19 éves fiútestvérek voltak azok, akik lezárták azzal.

A csendőrségen noha Bence, a felbujtó kocsmáros cinikusán tagadta, hogy része lett volna a gyilkosságban, a szeméssítések alkalmával megtört és bevallotta, hogy ő volt, aki Balázssal kikezdett abban a reményben, hogy így veredést idézhet elő. Bevallotta azt is, hogy a két előbb említett Lázár testvér ültette le Balázs.

A boncolás szerint is két tettes követte el a gyilkosságot. Mindegyik két-két szúrást ejtett Balázs hátán és oldalán. Valamennyi szúrást halálos volt.

Balázs Pál a demokrácia győzelméért folyó harcban vértanúhalált halt. A fejfáján is ez áll: „Itt nyugszik Balázs Pál, aki az árvák, özvegyek és a dolgozók vára volt és a szabadságért áldozta életét. Felbért orgyilkosok életét rabolták el”. 1915–1946.

(b. gy.)

Hány képviselőt választ az ország?

18 képviselője lesz a Székelyföldnek

(Bukarest, Rador.) Az új választási törvény végleges formájához egy hivatalos táblázatot csatoltak, amelyben feltüntetik az egyes megyékben választható képviselők számát. A táblázat szerint az egész ország összesen 405 képviselőt küld az országgyűlésre. Ezek elosztása megyék szerint a következő:

Alsó-terh 6 képviselőt, Arad 11, Arges 7, Bacau 8, Baia 5, Bihar 13, Bo-

toşani 6, Brassó 5, Braila 7, Buzau 9, Krassó 5, Câmpulung 2, Csík 4, Kolozs 8, Constanta 8, Covurlui 6, Dâmbovitza 9, Dolj 13, Fogaras 2, Falcu 3, Gorj 6, Hunyad 8, Ialomiţa 9, Iasi 8, Bukarest 30, Ilfov 10, Marmaros 4, Mehedintzi 9, Maros 7, Muscel 4, Naszód 4, Neamt 6, Udvarhely 3, Olt 5, Prahova 16, Putna 6, Radauti 3, Râmnicul-Sarat 5, Roman 4, Romanati 8, Szatmár 7, Szilágy

9, Szörény 6, Szeben 5, Szamos 5, Suceava 3, Nagyikuküllő 4, Kiskuküllő 4, Tecuci 5, Teleorman 10, Temes-Torontál 31, Háromszék 3, Tulcea 5, Torda 6, Tutova 4, Vashui 4, és Vlasca megye 8 képviselőt választ.

Németország sorsáról tárgyalnak a külügyminiszterek Párisban

A pénteki ülésen a négy külügyminiszter a békeszerződés megkötésében maradt, de másodrendű fontosságú kérdéseit vitatta meg. E kérdések között szerepel a dunai szabad hajózás kérdése is. A vitás kérdések áttanulmányozása után az értekezlet áttért Németország jövőjének

a megtanácskozására. A tárgyalások legfőbb célja a megszálló hatalmak németországi politikai és gazdasági intézkedéseinek összehangolása. Ugyanezen kérdések megtárgyalása során kerül sor az Ausztriára vonatkozó kérdések megvitatására.

ASTRA Mozgó, Brassó
július 6-ától

Egy nagyszabású magyar vígjáték:

Helyet az öregeknek

Szereplők: Bárony Rósi, Szöke Szakál, Halmay Tibor, Veres Ernő.

Előadások: 3 órától kezdődnek.

CARBOZON
a legjobb fogpaszta!

Tudja ezt minden fogfájósja!

ASZALOS ISTVÁN ÚJ NOVELLAJA

A MI SZÖNYVEGÜNK

Mostanában sok vita folyik az író szemlélet és állásfoglalás kérdése körül. Magam is belestem abba a hibába, hogy meggyőzni igyekeztem másokat az én szemléletem helyességéről. Reménytelen dolog. Hogyan győzzek meg bárkit is olyasmiről, amire én magam is olyan tarka élet után jutottam? Hogy megértessenek valaki, ahhoz gyermekké kellene válnom, s 12 esztendő korától alagutat csakányfoljon, árva krumplikat ebédelve. Aztán öltözött végig kint az erdőn s többet haljon pricesen, mint egyben. Kátó-miskodása alatt pedig rája a paszuly levét, maszínával s csak titokban beszéltesse magyarul. Huszonégy éves korában pedig álljon be másnak és seperi-műhelyt kilenc hónapi. Aztán pedig menjen el gyári munkásnak s négy egész esztendőig harcoljon a 220 lejes hetibér ellen, majd házasságon meg erre a hetibérre és házasság napján forrázza ki az öszeren vett nászagyat, hogy ne vadászgatással kelljen eltöltenie a huszonégy óra legméresebb felét. Ha szét nézek mostani egyszobás lakásomban, minden bűrtöradarakban furcsa és különös története van. Különös és kétféle számra bizony sok rosszra emlékeztető története. Feleségem és én tesszük ki a kétőt. A fiam már inkább mulattatóknak találja ezeket a történeteket. Hempereg a kacagástól, ha elmondom neki példálul az ócska sífon történetét, amit házasságom napjának reggelén én magam fura-roztam haza. — „majdnem olyan ócska” —, egy rozoga strázsakerén. Nevet rajta förtősen s mikor kinevelte magát, ragyog a vidámságtól s így szól: — Mond el még a virágállványt is, amit könyvespolcnak használtatok... vagy az ízt, édesapám, az asztalt, amelyiknek nem volt fiókja és úgy lógott a lába, hogy nem tudtak rajta ebédelni... — S már előre neveti, hogy gyönyörözik a kacagás. Kivülről tudja az egészet, de elhallgatná egész nap. — A szönyveget édesapám! — biztat s nevet úgy, hogy én is kénytelen vagyok vele nevetni és az anyja is velünk ugyancsak.

Hát ezért reménytelen dolog a szemléletről vitatkozni. A nyolc éves fiam számára csupán mulattató história például a szönyvegünk története, de bárki más számára is, csak kétféle részére volt komoly s befelé ecetesedik bizony még most is a vidámság, ha visszaemlékezünk rája.

Fordított hát egyet a vitán s nem az írói szemléletről vitatkozom, hanem arról irok inkább, ami az én szemléletemet alakította olyanná, amilyen. Leírom hát ide a szönyvegünk történetét, amely bármennyire is jelentéktelen történet, de sok hasonló társával súlyosan befolyásolta az én írói szemléletem ilyené alakítását.

Ott kezdődött a dolog, hogy házasságom második napján délelőn összeszámoltuk minden pénzünket. Feleségem ült a lógólábra asztal mellett és számolt nagy igyekezettel. De hiába volt az igyekezete, hamar vészett vele. Háromszáz nyolcvan lejtünk volt a heti koszt, a jövő szombati fizetésig.

Kelt két kilo paszuly — díktálta s én írtam fel egy papírosra... Fél kilo zsír, két kilo liszt, fél kilo hús csütörtökre... csütörtök ugyanis kicsi vasárnap — mentette könnyelműségét. Ott kilo krumpli, ugyanannyi kenyér... — majd kipótoltuk puliszkával, biztatott — só, bors, ecet, paprika, szappan, zöldség s egy liter tej naponta. Aztán elgondolkozva töprengtet, mit hagyott még ki, ami szükséges egy háztartáshoz.

— Gondolkozzék maga is — biztatott.

— Griz — sütöttem ki bizonytalanul. Legyintett bosszusan.

— Hagyma — Igyekeztem helyrehozni a hibát.

Bólintott és irhattam fel nagy komolyan a hagymát.

Mikor aztán fel volt már írtva, fogor, cipőkrem, és kályhapuroló festék, addigra a feleségem kifaltta még a fakanalat, szifát, s legalább egy vaslábot mert nem volt amiben egy rántást megpirítsom. Végül azt is bevallotha nehezen, hogy nekik bizony kellene egy harisnya is. Lelekesen írtam fel a harisnyát, mint a legelső olyan ruhafélt, amelyet már én veszek neki. Aztán összeszámolt a tételeket. Ne félj, 380 lejt... 500 lejt felül jött ki az eredmény. Híttelenül néztük s most már a feleségem próbált összeszámolni.

Nem használt semmit, 5 meg egy tízesel többet is számított. Végül is azt csináltuk, amit ilyenkor szegényeknél szokás. Kezdjük kihámozni a tételeket. Kiháztunk egy kilo paszulyt, és ki két kilo krumplit. Dehát ez volt a legolcsóbb és így az ár ne is húzta volna. Akkor kiháztuk a szifát. Városban úgy is szifálva mérik a lisztet — mondtuk. Kiháztam a vaslábot is, de erőll hallani sem akart és hiába igyekeztem rábeszélni, hogy csinálja hiabarcva a rántást, még ezen a héten. — Nem, — húztuk csak ki a harisnyát — monda. De ehhez meg én ragaszkodtam szigorúan. Végül is kiháztuk a fél kilo húst, s a zsírból is egy negyed kilót. Lemondtunk a zöldségről, a paprikáról, a fakanalról, a cipőkremről, de vagy ötven lejjel így is többre jött ki a számítás. Végül is azazt biztatott az asszony, hagyjam csak, annyit ő is lealkuszik majd a piacon. Különben is, holnapra még marad a mi ételből s egy napot megspórolunk, csak kedden kell majd bevásárolnom. Ezzel elfűtöttük hát a háromszáznyolcvan lejt dolgát és megnyugodhattunk. Utána hiába nem akaródtam, sőtálom kellett egyet, még a szemérmes új asszony rendbeszedi magát, hogy meglatogassuk délután anyámékat. Bizony egy laverból állott akkor is a tüdőszóbanánk.

Egy félórás ámbolygás után, hazamentem: hadd lám, elkészül-e. Elkészült! elkészült, csak éppen nem jöhetett. Bent ült nála a velünk egy udvaron lakó szönyvegű asszony, egy háromszéki cigányné s úgy dícsérte a feleségem szépségét, és fiatalágát, hogy nem győzött pinálni belé. S ezt olyan lelkesen csámoltta, hogy lehetetlen volt udvariatlan lenni hozzá.

— Gyönyörű párt! — monda, ahogy beléptem. — Jaj, őrizze meg a szerencsét, — fenyegetett meg. — A tiz újját megvalhatja utána, olyan egy asszony, — bizonygatta komolyan. — Ez a legszébb idő, ilyen többet nem lesz, — monda s szinte elírta magát a gyönyörűségtől. — Várjon, vessen ki a boldogságát. — Huzta elé izgatottan a már sokat forgatott kártyáját. És ottült a nyakamkon és vetette a kártyát éneklő hangon.

Kétségbeesetten iparkodtam elfogni a feleségem tekintetét: — Mi lesz már, küldje el varáhogyl! — De ő szegény csak ült elgyávultan s erőltette magára a kedvességet. Ahogy később bevallotha, attól félt, nehogy én megsértsem valahogy a „vendéget”. S két bugyuta fiatal, megmoccani sem mertünk az udvariasságtól. Ő meg még a kártyavetés után is ott ült a nyakunkon, gyönyörködött bennünk és dícsért egyfolytában. Megdicsérte az ócska sífonunkat, az ágyunkat, a terítőklet, bevégezte azzal, hogy majd, ha sok pénzünk lesz, veszünk tőle egy szép, szép szönyveget, akkor jöhet hozzánk bárki, nem maradunk szegényben. — Mint a madár, lelkeim, — monda — úgy kell építeni a fészket, rendre, rendre... de várjanak csak... — ugrott fel hirtelen s csak kisietett az ajtón.

A feleségem rémülten nézett utána, s aztán meg rám: — Mit csináljak?... Egyszerűen csak bejött. — mentegette magát.

Egész megsajnáltam. — Hadd el, kedves, mindjárt elmegy. — Igyekeztem vigasztalni. Többet nem is mondhattam, mert már jött is vissza az asszony és egy összegöngyölt szönyveget cipelt az ölében. Egy szót sem szólt, csak félrerakta az asztalt s elterítette a szönyveget a padlón. Azzal visszafette az asztalt, elrendezte ügyesen és csodálatosan nézett reánk.

— Na, hogy mutat? — kérdezte.

Válassza, mutatott az a fene szönyveg, egész barátságossá vált tőle a szoba.

Mi csak hallgattunk és néztük gyámoltalanul. Végül is, hogy valamit már szólnunk, megkérdeztem, aztán vajjon mennyibe kerül egy ilyen szönyveg?

Legyintett, hogy tiszta ajándék.

De most még nem való magunknak, drága ember, — monda — majd... s azzal kezdte is összegöngyölni lassan. De aztán megint csak visszasimította a padlóra s elgondolkozva nézte. — Mit tudnánk adni érte? — kérdezett reám nagy hirtelen.

Elvörösödtem zavaromban, hogy még a feleségem is megsajnált.

Előbb monda meg az árát —, igyekezett segíteni rajtam, de bizony ő is elpirult, mikor arra gondolt, hogy pénz nélkül, né, máris alkuszik a, szönyveg.

— Ó, lelkeim kicsi asszony, de jól áll! — gyönyörködött benne rögtön a cigány. — Biza pirosodjon csak, illik az magának — s még kétannyit dícsérte.

Utána aztán tette magát, hogy gondolkodik, majd ránk nézett s mondani kezdte nagy őszintén: mivel olyan kedvesek és fiatalok vagytok, már azt sem bánja, ha kárval is marad, nekünk adja a szönyveget csekély ezerekszáz lejtért. — Na látják milyen egy bolond vagytok. Uram agyonit, ha megtudja.

— Jaj, honnan lenne nekünk annyi pénzünk... — nevetett kínos zavarában a feleségem.

Hát mennyi pénzük van? — kérdezte meg tőlem hirtelen a cigány.

Megváravodva pislogtam:

Hát annyi nincs, hogy szönyveget is vehessünk belőle. Próbáltam kivédeni a kényes kérdést. Hiába, szégyelltem a szegénységünk.

Az asszony lehajolt, hogy összehajtogassa a szönyveget s mi már meglehetősen bulvá néztünk egymásra, mikor újra felgyenesedett s legyintett egyet. — Maradjon itt holnapig, monda — úgyse piszkoljuk addig össze. S avval elkészönt. Mi is el tőle örömmel. Igen de az ajtóból visszafordult:

Tudják mit? Ezeregyszáz lejtért legyen a maguké, nincs szívem már kivinni innen, — monda s nézett reánk jószágon.

Már dühösödtem, hogy annyira mézes kell legyen akkor, amikor legszívesebben kidobtam volna azt a szönyveget.

Hiába némiképp, nincs annyi pénzünk — iparkodtam kíméletesen visszautasítani.

Megnézett komoran — hát mennyit tud adni érte? — kérdezte kurtán.

— Na várj csak! — gondoltam — mindjárt kimész te... Ötszáz lejt! — mondtam ki határozottan. Igaz előbb négyszáz akartam mondani, de ezt már magam is resteltem volna.

Elszörnyülködve legyintett s ezzel csakugyan kiment.

Kacagva néztem a feleségemre és egy kicsit büszkén, hogy milyen jól elintéztem. — Ez sem jön többet ide szönyveget árulni... dícsélkedtem. Csak hát kár volt előtte dícsékedni. Ahogy anyámékolt visszajöttünk, s alig tettük le magunkat, hát újra ott volt a cigány asszony.

— Megfőztem ám az öreget. — Ujsá-golta örömmel. Ezer lejt lehangya a szönyveget. Nézett reánk diadallal. Mi pedig se reá, de se egymásra nem mertünk nézni. Szólani sem tudtunk, csak tátogni egy darabig. Végül is inkább nyekeregtem, mint mondtam: — Hiába ötszáz lejt nem tudunk többet adni. Nincs több pénzünk. — Tettem utána mentegelőzve. S akármit és mennyit beszél, csökönyösen megmaradtam az ötszáz lejtél. Végül gondolkodott egy darabig, aztán rettentő ijedségre leengedte a szönyveg árát kilencszáz lejté. De ez aztán az utolsó szava, mondta.

Nem, nem adósságot nem csinállok. Tiltakoztam azonnal és nem mertem a szemébe nézni.

Nyolcszáz lejtért kell? — kérdezte kurtán már szinte haragosan.

Te jó Isten! — rémültem meg most már teljesen. És, hogy a feleségem is erre gondolt, azt onnan láttam, hogy nagy, bama szeméi szinte könnyesen könyörögtek felém, hogy mentsem meg a háromszáznyolcvan lejtünket...

Nem kell se nyolcszázért, se hatért, mert nincs annyi pénzünk — lettem erőlyesebb.

Erre kiment, de a szönyveget ott hagyta nálunk.

Már vacsorázni sem tudtunk.

Meglátod, ide fogja adni ötszázért is — várkáltam a szobában izgatottan.

Maga is mért kellett, hogy igérjen!

sírta szemrehányóan a feleségem.

Híszem azt akartam, hogy menjen már a fenebe! — dühösködtem. Na de csak lesse, hogy szönyveget vegyek tőle... fogadkoztam mérgesen. S akkor csak kopogtattak.

Az asszony jött vissza, de nem egyedül. Hozta az urát is. Elő jött az ember, ő csak a háta mögött integetett nekünk biztatón s szájata tette a kezét, hogy bizzuk csak reá.

Látod. Hát nem gyönyörűek?... Mint két gerle... Hadd el, legyen szerencséd. Kiveszed majd máson, olyanon, akinek van.

És kénytelen voltam belátni, hogy fényleg jót akar tenni velünk az asszony. S amitől feltűnt bekövetkezett. Nekünk hagyták a szönyveget ötszáz lejtért. S ezt olyan jószágon csinálták, hogy visszautasítani sem mertük. Át kellett szaladjak bátyámékhöz, sógoromhoz s kétségbeesetten pénzt kérjek kölcsön, hogy kipótolhassuk a háromszáznyolcvan lejt kosztjénzt.

S ez idáig még a vidámabbik része a szönyvegünknek. A szomorú azután következett: másnap még volt, ahogy volt, ettük a vasárnapi maradékot, de azután két napig a feleségem egyetlen nászajándékát, a diványpárnát ettük, amit az öszeren kellett eladnom szegény félnapú ácsorgás után, s amelynek titokbantartása egy újabb történet lenne. Csütörtökön már, csalánt ettünk kölcsell, és pénteken délután a mézeshetünk hatodik napján, bármennyire is iparkodott tartani magát a feleségem, meg kellett bizony fogózkodjon a lógólábra asztalra...

Mi van veled? — ugrottam hozzája ijedten.

Nem tudom, csak szédülök. — mosolygott sápadtan. Egy kis szünet után megszólalt: — Én nem bánom, de én csalánt többet nem főzök. — Ezt még kacagva monda, de aztán elfordult tőlem hirtelen és hiába törölgette titokban a szemét, láttam, hogy sír, ha akarja, ha nem.

Ez a mi szönyvegünk története, de a feleségem akkori környei is abba az edénybe hullottak, amelyből aztán az én írói szemléletem kicsordult.

1946, június 13-én.

FIGYELEM! A címet ne tévessze össze.

Olcsón és precízen csakis

Gáspár Andor

vállal órajavitásokat. Sepsiszentgyörgy,

Malinowsky út. (volt Csiki u.) 10.

Aranyműves munkát is vállalok.

250 MILLIÓT
nyerhet sorsjeggyel
AZ ÁLLAMI-SORSJÁTEKON.

Modern

gyermekhocsik,

kárpított batorok

kedvező áron Tamás János kárpitosnál,
Sepsiszentgyörgy, Malinowsky utca 11.

A Romániai Magyar Népi Szövetség udvarhelyi népgyűlésén elfogadott záróhatározat szövege

A Romániai Magyar Népi Szövetség második szabad országos nagygyűlése alkalmával a Székelyudvarhelyen egybegyűlt országos magyar kiküldöttek kennehelyesen kijelentik, hogy tovább folytatják harcukat az együttes román és magyar nép békéjéért és barátságáért. Meggyőződésük azonban, hogy csak a teljes jogegyenlőség megvalósítása biztosíthatja a két nép testvériségét a demokratikus Románia felvirágzását és építő együttműködését a demokratikus Magyarországgal, közös dunavölgyi boldogulásunk érdekében.

A két nép jogegyenlőségét és testvériségét, mint már a múltban, ma is mindkét oldalról a szoviszta uszítás és kizárólagosság idején, háborús célokat szolgáló ügynökök akadályozták. Teljes bizalommal viseltünk a békét védő demokratikus nemzetközi erők iránt, élükön a Szovjetszövetséggel, amely a nemzetiségi kérdés megoldásának tündöklő példáját adta.

A székelyudvarhelyi nagygyűlés az együttes két nép közös felemelkedésének vágyától vezérelve, kemény harcot hirdet a szoviszta reakció megsemmisítésére.

A magyarságnak fájó sebeit osztó román reakciók támadásaira az ország demokratikus erőinek nemzetiségi különbség nélkül való szolidaritásával válaszolunk, a demokrácia elleni tagadó és népi egységünket szétkomlasztani akaró magyar reakciók tevékenységére pedig a magyar nép öntudatos erejével vagy vissza.

Teljes bizalommal a román demokráta szövetségeseink a élükön a román nép nagy fia és demokráta élharcosa, Groza Péter miniszterei iránt, s ugyanakkor szívesen magyar népünk iránt, hiszintén kijelentjük, hogy a régi időkbeli maradt törvények nem alkalmasak többé sem a jogegyenlőség és testvériség biztosítására, sem pedig a demokrácia védelmére a reakciós mesterkedésekkel szemben.

Elismeréssel adózva a Groza-kormány, az Országos Demokrata Arcvonal eddig elért eredményei iránt, a magunk részéről egy új nemzetiségi jogszabályzat törvényjavaslatával járunk hozzá az ország belső békéjének és építő munkájának megerősödéséhez.

Hogyan valósítható meg a nemzeti jogegyenlőség?

A nemzetiségi jogok szabályozását szolgáló törvénytervezetünk többek közt a következő pontokat foglalja magában:

a magyar jellegű egyesületeknek és intézményeknek a magyarság országos és helyi számaránya szerint való részesedését minden állami és községi kedvezményben és támogatásban;

a magyar jellegű egyházaknak és egyházi intézményeknek a román jellegű egyházakkal és egyházi intézményekkel való egyenlőségét s állami, valamint egyéb juttatásokból és kedvezményekből való arányos részesedését;

a nemzetiség és anyanyelv bevallásának teljes szabadságát;

a faji eredet kutatásának megtiltását;

a faji, vallási vagy nemzetiségi alapon való kiváltságok létesítésének, megszűntetésének, a fajgyűlölet vagy megvetés hirdetésének büntetését;

az anyanyelv szabad használatát, ugy magán, mint az egyesületi és egyházi életben, valamint a kereskedelmi könyvezetében;

a földrajzi és utcanévek anyanyelven szokásos megjelölésének szabad használatát, mind a sajtótermékekben, mind pedig a postai és vasúti küldeményekben;

legalább 15%-nyi magyarságot meghaladó megyékben, járásokban és községekben a magyar nyelvű állampolgároknak szabad nyelvhasználatát közhivatalokban és közintézményekben;

a törvények, rendeletek, hirdetmények magyar nyelven való kötelező hirdetését;

a magyarság községi, járási és megyei számarányának megfelelően magyar tisztviselők alkalmazását;

a központi kormányzatban, beleértve a miniszteri székeket is, a magyarságnak megfelelő képviseletét;

a katonaságnál magyar kulturális ügyosztályt;

a legalább 65%-nyi magyarságot kitevő megyékben, járásokban és községekben a közigazgatás magyar nyelvű ügyvitelét;

a járásoknak és községeknek a velük határos megyékhez illetve jársokhoz való szabad csatlakozását saját határozatuk szerint;

az egymással szomszédos magyar többségű megyék szabad szövetezését az állami közigazgatásban, külön kerületi beosztással és magyar főtisztviselőkkel; Magyar Közművelődési Tanács létesítését, a Népi Szövetség keretén belül, amelynek véleményét az illetékes miniszteriumok kötelesek minden magyar vonatkozású rendelet vagy intézkedés kiadása előtt meghallgatni;

a magyar közművelődés, a magyar nyelvű állami és felekezeti közoktatás céljaira az állami és községi köztestületek és közalapítványok részéről számarányunknak megfelelő részesedést;

szabad érintkezést a magyarországi közművelődési szervekkel;

magyar nyelvű iskolákban magyar tantervek alkalmazását;

számarányunk szerinti részesedést minden iskolaépülethől és felszerelésből;

a nemzeti nevelésiügyi minisztériumban külön magyar ügyosztály létesítését, magyar államtitkárral az élén;

a magyar tanügyi főigazgatóságok és tanfelügyelőségek törvényesítését és az állami költségvetésbe való beillesztését;

a nemzetiségiügyi minisztériumban Országos Nemzetiségi Tanács alakítását, legalább felerészben magyar tagokkal s a magyar lakta megyékben Megyei Nemzetiségi Bizottságokat egy kötelezően magyar taggal, ezen felül arányszámunk szerinti magyar tagokkal; ezen Nemzetiségi Tanácsoknak a nemzetiségi sérelmek kivizsgálására és orvoslására illetékes hivatalos fórumként való elismerését;

a magyarul nem tudó, valamint a magyar ellenes szoviszta tisztviselőknek

a magyar lakta területekről való elhelyezését;

a nemzetiségi vagy fajgyűlölethől elkövetett bűncselekményeknek a közönséges bűncselekményeknél súlyosabb büntetését.

A Magyar Népi Szövetség ezzel a törvénytervezettel is kiküszöbölni kívánja a népeink nyugodt fejlődésére káros elintézkedéseket s a terméketlen álmódor és a semmittevésre ösztökélő csodavárás helyett továbbra is a valóságra akarja alapozni népünk védelmét és boldogulását.

UJONCOK KÖZÖTT A LAKTANYÁBAN

Labdarugó mérkőzésre járnak, rádiót hallgatnak, újságból értesülnek a világ sorsáról a demokráta hadsereg nevelői... — Még a „szag” is megváltozott a kaszányában

(Brassó.) A látogatást a csendőrlaktanyában kezdjük. Ennek volt a múltban a legrosszabb híre. Már mélyen benjárunk a kertszerűen rendezett udvaron és még sehol semmi laktanyaszzerűség. Vén fák alatt padok, színes virággyepek tarkítják a nagy sárgakavicsos udvart. Az udvar árnyékos részén ujoncok tanulják az első katonai mozdulatokat. Alig néhány napja vannak benn. Valamennyien tisztá, nyári ruhát viselnek, jó bakancsuk van. Már az első pillanatban feltűnik, hogy tovább szorgalmas fiatal altisztek képzik ki őket. A forrón tűző nap elől egy hűvösebb sarokban levő padra ülnek, onnan szemléljük a kiképzést. Egyik kartársam felelevenítette az ujonckorát, amikor marcona káplárok mádpálcával verték az ujoncok fejébe a katonai tudományok alánsmereit, este pedig válogatott öfeteikkel igyekeztek az ujonc életét megkeseríteni.

Közben megérkezett a csendőrszámparancsnok, aki sorra mutogatta az ujoncok ragyogóan tiszta hálótérmet, fürdőjét és olvasótermét. Nevetve jegyezzük meg, hogy sehol sem érezi a múltból annivra ismert „kaszányaszagot”. A laktanya levegője a szó betűszerinti értelmében is megváltozott.

Megjött régi ismerősrünk is, Marian főhadnagy, a parancsnokság politikai kiképzője. Tőle tudtuk meg, hogy a laktanyából a „kaszányaszag” együtt a régi szellem is eltűnt. Az ujoncokat azért képezik ki a fiatal továbbshozgató altisztek, hogy a régi káplárok ne vihessék át az ujoncokra az általuk örökölt „fogások”. A hálótérmetbe csak papucsban lehet belépni és minden ujonc fogkeféjét is kapott. Külön órákon tanítják őket rend- és tisztaságszeretetre, akárcsak egy funevelő intézetben. Mint láttuk, a falusiak hálaosan fogadják az oktatást.

Nagy anyagi áldozatok árán kerékpárokat szereztek be. Szabadidejükben kerékpároznak, közelbádot játszanak. Van már labdarugó csapatuk. Vasárnaponként valamennyien résztvesznek a labdarugó mérkőzésekben, ahová az OSP biztosított melik szab d belépés. Nagyon szeretnénk moziha is járn, de a brassói mozgók csak heti tíz jegyet hoesájtottak a rendelkezésükre és így inkább igénybe sem veszik. Szeretnénk, ha néha délelőtti előadást rendeznének számukra.

Az olvasóteremben rádió, képes folyóiratok és napilapok. Egy Vieru nevű őrmester foglalkozik itt az ujoncokkal. Mint mondja, sokan vannak még a brassóme-

gyeiek közül is, akik még soha városban nem jártak. Nevetve meséli, hogy az ott-hon hallott ujonctörténetek hatása alatt eleinte félénk óvatossággal tartózkodtak mindentől. Később, amikor látták, hogy valóban szeretettel és megértéssel foglalkoztak velük, felmelegedtek. Mindennap érdeklődéssel olvassák az újságokat, e-zer kérdéssel halmozzák el az őrmesterü-

ket, aki alig győzi felvilágosítással. Nagy érdeklődéssel olvassák a fali újságokat. Különösen a szovjetszövetségbeli földművesek élete érdekli őket, mert ezeket a cik-keket számos eredeti fényképfelvétel is szemlélteti. A sok jelszavas felirat közül különösen egy ragadta meg a figyelmünket: „Léttünk az együttes népekkel való barátság és egyenlőség biztosítói”.

Egyetlen magyar sem jelentkezett csendőrnök

Kint közben végéért a délelőtti kiképzés. A fiúk az árnyékban gyűltek össze politikai nevelő órára.

A főhadnagyot megkértük, engedje meg, hogy az óra végétével elbeszélgethessünk a magyar ujoncokkal. Megdöbbenéssel hallottuk, hogy a sorozás alkalmával egyetlen magyar fiú sem volt hajlandó a csendőrségnél szolgálni. Marian főhadnagy szavával élve „egyetlen magyar ifjú sem tartotta fontosnak népe érdekében, hogy a Székelyföldön magyar csendőrség lássa el a biztonságát szolgálólat”. Különösen tartjuk, hogy amikor egyre-másra panaszkodnak a magyar lakosság falvak, hogy a csendőr nem tud magyarul, egyetlen szülő sem tartotta érdemesnek fiát rábeszélni, hogy a csendő-

séghez osztassa be magát.

Az új demokráta országnak az a célja, hogy a nemzetiségi vidékeken olyan köztisztviselők teljesítsenek szolgálatot, akik bírják az illető nemzetiség nyelvét. A szolgálati idő a csendőrségnél sem lesz előreláthatólag egy évnél hosszabb, a parancsnokság — mint hivatalosan kijelentették — nagyon szívesen látja az altiszti iskolában a magyar növendékeket, akikből kitűnő őrsparancsnokok képeződnek ki a magyar vidékek részére. Mint mondták, még nem késő átlépni a csendőrséghez, sőt egyszerű kérvény alapján szívesen altiszti iskolába utadják őket, ahol három havi kiképzés után falusi őrsre helyezik és egy életre szóló kenyeret biztosítanak számukra.

A lovassági laktanyában

A tüzérségi laktanyában helyezték el a volt lugosi 9-es lovasszeredet. Eppen nevelőóra van, amikor odaértünk. Az óra végétével a magyarok után érdeklődünk. Szép számmal akadnak. Sokan közülük egyetlen szót sem tudnak románul. Marian főhadnagy aki ide is elkísért, néhány meleg szóval kérte őket, hogy ne húzójanak félre román társaktól. Hiszen azok is éppen olyan egyszerű falusi fiúk, mint ők és csak hasznuk lehet, ha megtanulnak románul, mert az új román demokráta hadseregnek szüksége van magyar fiszterekre és altiszterekre. Különben sem árt, ha kihasználják a jó alkalmat, az államnyelv elsajátítására, hiszen bizonyára akad majd közülük, aki községi bíró, vasutas, vagy egyéb tisztséget vállal majd a katonaság után.

Az altisztek itt is fiatalok, egyetlen nagybajszu, pocakos, káromkodó régi őrmestert se lehet látni. A fiatal altisztek pedig — meggyőződünk róla — nagy türelemmel és szeretettel foglalkoznak az ujoncokkal. Szigorúan ügyelnek arra, hogy nemzetisége miatt senkit se érjen bántódás. Az ezredes szívesen megengedte, hogy az olvasóterem számára magyar la-

pokat is küldjünk, hogy a magyar katonák ne érezzék magukat idegennek és, amíg románul megtanulnak, ők is, mint a többiek, tájékozva legyenek a világ folyásáról.

Itt is példás rend és tisztaság uralkodik. A régi szellemet egyik napról a másikra ugyan nem lehetett kirtani, de őrvendétes haladás észlelhető itt is. Néhány fiatal, igazán demokráta tiszt és altiszt emberfeletti munkát végez, hogy az új szellemet itt is meghonosítsa.

Az a hadsereg, amelyről még a közel-múltban is azt állították, hogy nehezen lehet majd a reakciós gondolkodást kirtani belőle, nagy haladást tett ezen a téren. Bizonyíték rá az ujoncok hazaküldött levele, amelyből hiányzik az első hetek keserves hangulata.

Azaz az é zéssel távoztunk a laktanyából, hogy ezek a nagy épületfölköbök ma már inkább otthon, vagy nevelőintézet szerepét töltik be. Hiányok még mutatkoznak ugyan, de a helyzet napról-napra szemlélőmást javul. A három hónap múlva leszerelő ifjak bizonyára kellemes emlékekkel távoznak majd haza.

TIBOLDI BELA

Önállóan dolgozó

Cukrászsegédet

azonnalra alkalmaz,

FLAGNER cukrászda,

Predeal.

AZ IFJUSÁG SZÁVA

Első a kötelesség
azután a mulatság!..

Saját érdekünkben...

Jó munkát
végeztünk

A „Népi Egység” 146. száma Hollo Ernő testvérünk tollából cíket közöl. „Az értelmiség feladata” címen. Megállapítja többek között, hogy nemcsak a földműves, hanem a munkás ifjúság is teljes elhanyagoltságban él. Határozatosan kimondja a valóságot: „a tánc és néhány műkedvelő előadás nem jelenti műveltséget.”

Es valóban igaz, Ifjúsági tömegeink legnagyobb részét táncban és mulatozásban látják az egyesületi élet értelmét. Nem gondolnak arra, hogy az ifjúságnak komoly és magaslatos hivatása van.

Az ifjúság vezetősége felismerte a hibákat, de intése és figyelmeztetése nem vezetett eredményre. Sokan nem látták be igazunkat, de ez nem is annyira az ifjúság, mint inkább műveltségi nevelésnek a hiánya. A demokrácia győzeime még friss; még nem jutott idő arra, hogy fiatalos-gúnkat átneveljünk.

A másik hiba, hogy a fiatalos-gúnkat kissé magára hagyták. Amikor politikai vonalon minden támogatást és irányítást megkapott, kulturális téren elfeledték róla. A vezetőség jobban felkészült tagjai ugyan dolgoznak, amíg erejükkel tellett — nem lebecsülendő munkát végeztek — de tudományuknak hamarosan a végre jutottak. Helyesen állapítja meg Hollo testvérünk: „Itt van szerepe az értelmiségnek!” Segítségére kell sietni a fiatalos-gúnkat műveltségi kialakításának munkájában. A támogatást, irányítást váró ifjúság hívja az értelmiséget! Jöjjenek közeink és legyenek útmutatóink a tudomány és művészet birodalmában.

Es a néhány sor nem kíván támadás lenni az értelmiség ellen. Inkább csak kérdés. Jöjjenek közeink a papok, művészek, tanárok, orvosok, mérnökök és segítésnek bennünket, ha másért nem azért, hogy az utánunk jövő nemzedék legalább annyira, annyi felkészültséggel és tudással lássa el munkáját, mint a mostani.

Incze József

„A Magyar Népi Szövetség immár második esztendeje vivja történelmi harcát az itt élő magyarság megszervezése, demokratikus átnevelése és a román néppel való egyenjogúsítása érdekében.” (A MNSZ választási kiáltványából)

A MNSZ választási kiáltványának megjelenése kezdetét jelenti, annak a nagy munkának, amely a romániai magyarság erőpróbáját készíti elő.

A kiáltvány hasábjain keresztül mutat rá a Magyar Népi Szövetség eddigi munkájára és ismerteti azokat a jogokat melyeket a jövőben harcolni kíván.

Egyformán szól a földműveshez, munkáshoz, értelmiséghez, polgárhoz nőhöz és ifjuhoz.

A Magyar Népi Szövetség minden Románia határain belül élő becsületes magyar érdekeit, jogait védi.

A hivatalosan nyilvánosságra hozott választási törvény szakaszai között egy teljesen új rendelkezést találunk. Az ifjúságnak választójogot ad az első demokratikus választási törvény.

Első pillanatra talán nem is tudjuk értékelni e törvényszakasznak a jelentőségét de egy kis gondolkodás után mindnyájan rájövünk, hogy az ifjaknak biztosított választójog, egy egészen friss, új réteget vezet be az ország újraépítési politikájába.

Az új választójogi törvénnyel az ország újraépítési munkáján kívül annak politikai életébe is bevonulhat sok ezer dolgos ifjú.

Magyar ifjak!

A Magyar Népi Szövetség brassómezei és városi ifjúságának hírei:

A MNSZ ifjúságának Brassó-megyei központja felhívja a megyei szervezetek ifjúságait, hogy jelentéseiket a legrövidebb időn belül küldjék be.

A MNSZ Brassó-bolonyai ifjúság szombat június 29-én nagysikerű táncmulatságot rendezett.

A központi vezetőség ezúton mond köszönetet mind a pártoló közönségnek mind a szereplőknek és a rendező gárdának.

A Magyar Népi Szövetség választási kiáltványa, hozzátok külön is szól.

A MNSZ életre hívta iskoláitokat, az egyetemet, és néptőliskolát adott, nekünk. Lehetővé tette, hogy saját testnevelési és közművelődési egyleteink legyenek.

Küzdjünk tehát azoknak fennmaradásáért és kiépítéséért.

Apáink megtettek és megtesznek mindent, hogy jövőnk biztosítva legyen. Most rajtunk a sor. Az új választási törvény alkalmát ad arra, hogy közlünk sokan résztvevessenek a nagy erőpróbán.

A megkezdődött választási munkából vegyük ki a részünket, Zárkozunk fel szorosan apáink mellé.

A választási alapot szolgáló „Választási lapok” terjesztésével nagyban hozzájárulhatunk a siker biztosításához.

Gondoljunk arra, hogy a saját jövőnkön dolgozunk, amely olyan lesz amilyen építjük.

A Magyar Népi Szövetség ifjúsága felhívja az egész magyar ifjúságot, tegyen meg mindent a saját jövőjét szolgáló választási listáért.

Találkoztát hirdet minden magyar ifjunak a Magyar Népi Szövetség és a magyar egyházak által rendezett „Erdei Ünnepeken.”

Legyünk ott mindnyájan, hogy éreztessük együvé tartozásunkat és felelősségünket, az itt élő magyarságért, az ország és a világ demokratikus erőinek győzelmeért!

Páll Ferenc

Az iskolák kapui bezárultak...

Ha visszatérünk az elmúlt iskolai évrre, nyugodtan elmondhatjuk sok gazt takarítottunk el, sok ut-részt tettünk simává.

Bizony, 1945 tavaszán még mindenben a kezdet-kezdetén álltunk. Egyesek azt gondolták: aligha lesz tanítás, komoly tanulás. És mégis: végül megnyiták a kapuk. Derék tanárok, tanítók tették ezt lehetővé, a Magyar Népi Szövetség és a demokratikus szervezetek segítségével.

A most bezárt iskola-év már sokkal kevesebb nehézségekkel kezdődött.

Es most, hogy befejeződött, nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, jó munkát végeztünk. Nem mondjuk, hogy végetérték a nehézségek. Itt-ott bizony még mindig göröngyös az út, bokrok is hajolnak föléje.

Még mindig nem állt rendelkezésre szellemi megtele, mennyiségben is elegendő tankönyv. Még mindig előfordult a tanmenetben bizonyos tapogatás.

S el kell mondanunk őszintén, ifjúságunk egyrésze meglehetősen téves utvonalon képzelte el a demokráciát. Sok helyen szabadosok voltak, nem pedig szabadok. Sok ellentét származott ebből, bár egyre többen kezdték megérteni, hogy az ifjúságnak nemcsak jogai vannak, hanem egyúttal kötelességei is. Kötelessége pedig nemcsak a tanulás, hanem legalább ugyanannyira a felelősségteljesítés.

Mert hiszen semmi nem követeli meg annyira, olyan szigorúan a felelősségteljesítést, mint a demokrácia. Felelősségtudatra van szüksége az ifjúságnak, mert csak ezzel haladhatunk tovább.

Meg vagyunk győződve, hogy ezt ifjúságunk meg is érti. Meg vagyunk győződve, hogy amikor ez év őszén újra megnyitnak az iskolák kapui, már nem lesz sok baj. A még itt-ott levő nehézségek elsimulnak, ifjúságunk pedig teljes felelősségteljesítéssel veszi fel a munkát, hogy a magyarságnak dolgos, szorgalmas, felelős emberei legyenek.

Hollo Ernő

Alljunk meg egy szóra!

NAPOT ÉS FÉNYT A DOLGOZÓKNAK!

ÉRTHETETLEN, hogy a napfény ellen — bár legjobb barátunk és jöltörvönk — lépten-nyomon úgy védekezünk, mint valami veszélyes ellenséggel szemben. Többszörös ruhareteggel fedjük el nyáron is testünket, inkább sötét üveggel védjük a szemünket és hűvös zárt helyiségekbe menekülünk előre, ha az a helyiség mégoly szellőztetlen és dohos is. Mindennek pontosan az ellenkezőjét tesszük, mint amit kellene. A tudomány könyvtára valót írhat össze a napfény nélkülözhetetlen áldásairól és naponként deríthet fényt számunkra njabb meg njabb jótékony hatásairól — mi ahelyett hogy tárt karokkal fogadnánk ingyen gyógy-szeret, áldást, főösleges ruha, szemüveg és zárt falak börtönbe zárközünk, csak hogy elbujjunk előre.

Tudjuk, évezredek tévhit és visszás szokások börtönfalain dörmögölünk amikor szót teszünk ezekért. A tömegeket évezredekken át elzárta elnyomó uraik a tudomány életet könnyítő ismeretei elől, nehogy erőre kapjanak és ellenük támadjanak. A tömegek mai felszabadulásának okvetlen magával kell hoznia ezen élet-rontó tévhitet és visszás szokások nyüge alól való felszabadítást is. A politikailag felszabadult tömegeknek ésszerű élet-móddal ápolni egészségre és rugalmas munkaerőre éppoly szükségük van, mint a jogokra. Mert gyakorlatilag csak így tudják kiívított jogait birtoklani maguknak biztosítani a szebb és jobb élet és fejlődés lehetőségeit.

A helyes öltözködés — egyik legfontosabb tennivalónk ebben a „felszabadítási harcban”. A nők itt jóval megelőzték a férfiakat. Szemben a nők cél-szerű nyári öltözködésével, fullasztó és egész-

ségtelen a férfiak nyáron át is hordott meleg gyapjruhája, vastag harisnyája, kemény bőrcipője. Pedig a férfiak egészségtől függ javarészt a családok megélhetése és az ország termelő ereje. Ha ehhez hozzávesszük a férfiak egészségtörő szokásait, mértéktelen alkoholt és nikotin-fogyasztást, kocsmák és egyéb mulatók romlott lékörében töltött éjszakai — bár sajnálatos módon, magától érthetővé válik mindezek eredményeképpen az övezetek nagy száma, akik jóval túlélnek férjüket.

A városokban rendszerint alig egy-egy nyilvános partifürdő van, az is legtöbbször nehezen hozzáférhető, többkilomé-

res távolságban. Nem is más az ilyen, mint a zajongó fiatalos-gúnkat szórakozó helye. A felnőtt dolgozóknak sem idejük, sem alkalmuk arra, hogy nyáron napozzanak és lazulni nyozzák magukat, legfeljebb ha üzemiük rendez be ilyen napozó és zuhanyzó helyet, annyival is inkább, mert a tömeglakásokban a mai visszaszökők mellet az emberek nem engedik meg egymásnak az otthoni napozás és lemosás üdítő kényelmét, ha egyik lakásból, va-v udvarrészről „át lehet látni a másikba”.

A gyári üzemek részére viszont a leghasznosabb befektetés a napozók és zuhanyzók berendezése a termelés ser-

kentése szempontjából. Szolgáljon erre például annak a református lelkésznek az esete Háromszékmezei Köpecz köz-ségében, aki enkorépföldjére megm-velésére gyermeköket kapott a faluban, azokat sajnálatból naponta legalább egy-szer az Oltra küldte ki fürödni a rekkenő melegben, a felfrissült gyermekek pedig olyan jó munkát végeztek, hogy a gyer-mekszerező pap répföldjének termése jó-val meghaladta a felnőtt munkásokkal dolgozó legelső gazdákét is a községben.

Ha mindehhez hozzávesszük a télire el-raktározódó napsugár egyszerű hatását a dolgozók egészségvédelme tekintetében, — elsőrendű feladatként nyumul elő-térbe szakszervezeteink és más demokra-tikus szervezetek számára annak szüksége, hogy a nagy vállalatoknál szorgalmazzák a zuhanyzókkal ellátott napozók berende-zését a termelés serkentése és a dolgozók egészségének hathatós védelme érdekében.

Az egyes üzemek, de az országos termelés fokozásának általános érdekében is egyaránt egyik legkamatározóbb befektetés, amit a dolgozók egészsége és munka-ereje fokozása érdekében tehetnek. Nem-szóva a betegséglejyöz beteglétszámának megsappanásáról, ha az üzemekben szel-lemet sikerül teremteni a dolgozó körében az egészséges életmód számára. A víz, levegő, napfényvel ápoltt test a szórakozásokban is az egészségesebbet keres. Az idegélet is nyugodtabb, megfőrbb, termelékenyebb lesz általa. Tehát közvetve is olyan hatalmas eredményeket jelent a dolgozók milliói körében, ami megér-minden kötséget, fáradságot, mindennek-ötít pedig a nek szánást, hogy mind zeket megvalósítsuk.

Nagy Mihály.

Borszék a poraiból megéledő főnix

(Csikszereda, a N. E. tudósítójától.)

Ilyenkor júniusban, a régebbi években, a székelőföldi fürdők már a vendégek ezreit látták vendégül. Az idén egy kissé meg-késést a nyaralás. Ennek oka az, hogy fürdőink a háború következtében rengeteg szenvedtek.

Igy van Borszéken is, ahol a háború u-gyancsak sok kárt okozott. Ha épületei nagyrészt épségben maradtak, berende-zési tárgyait, értékeit a szomszédos falvak népe elhordta. De még egyes helyeken aj-tóitól, ablakaitól is megfosztották az épü-leteket.

A tulajdonosok azonban hallatlan ál-o-zatokkal igyekeztek a fürdőt rendbehozni. Hiszen munkát kell adni a lakosságnak, amely ugyszólván kizárólag a nyaralóknak kelátogató vendégekből él. Tény az, hogy

egy fürdő ma még éveken keresztül nem aranybánya, mert a jövedelmet tározás-ra, beruházásra kell felhasználni.

Mégis a jobb évek reményében ma már egyre több nyaraló nyitja meg kapuit. Borszéken már meg is nyílt az első pen-zió és várja a vendégeket.

Nem kell tehát aggódniuk a látogatók-nak, hogy ajtó és ablak nélküli nyaralók fogadják. Ugy tudjuk, hogy a közeli na-pokban rendszeres társasgép-kocsijáratok fognak közlekedni Maroshévízről Bor-székre.

Örömmel halljuk, hogy Borszék, is meg-nyílt. Ez azt bizonyítja, hogy az emberek-ben van vállalkozási kedv: dolgozni és é-píteni akarnak, hogy a háború okozta ká-rok eltűnjenek.

BIKINIBEN ROBBANT AZ ATOMBOMBA...

Vajahol a Csendes Óceán végtelen kiterjedési víztükrén, a fölünk sok ezer mérföldnyire lévő Bikini korallzátonyán újra robbant a féltelmeteshírű atombomba. Mint újságíró, szégyenkezve kell bevallanom, hogy elaludtam a rádióközvetítés időpontját és így nem hallhattam a történelmi érdekességi dörrenést, amit a rádióhallgatók olyan készséggel szűrtek ki az amerikai rendezőség jóvoltából. Ezzel szemben tudom, hogy sokan, igen sokan, feláldozták éjszakájuk egy részét ezért a pillanatért, talán az a titkos reményemmel, hogy valamilyen meghatározhatóan szűdön belátnak majd e derűs júliusi éjszakán az idő méhébe, ahol a történelmi alakító elemek forrnak. Szóval a történelmi, akik gyermeteg képzelgés áldozataiként, külvárosi romlatlanul tudatlan lelkek hiszékenységgel, már-már attól tartottak, hogy a tudósok által felszabadított titkos erők bosszút állanak az emberiségen a természet károsított titkaiért. Holmi világszerencsétlenségről süttogtak, noha meggyőződésük szerint ebben a riadalomban több volt a képzelt igazolatlanság, mint az idegzsákokban feszülő rettegés.

Igy vált az atommagban lebekilyóztott az egyetlen napra „közérdekű” eseményre, melyet bizonyos szándékok és beállítottságok — nyilván kimondhatjuk — befolyásolva elmereteltek.

A bikini kísérlet tudományos jelentőségét egyetlen jónak annyira sem becsülhetjük. Am, aki bizonyos érzelmektől vezettetve a sudár pálmákkal benőtt, izzó napárgárban fürdő korallzátonyra ledobott atombombában csak politikumot akar látni — amolyan előzetes döntést, ami később kihát (ha szabad így mondanom) a fegyverek joggyakorlatára — eleve arra volt kárhóztatva, hogy csalódjon vérmes reményeiben. Csak az a kérdés, hogy akkor is, ha történetesen a Bikini zátony a kísérleti célokra feláldozott hajókkal, állategyetemmel, tudományos műszerekkel egyetemben, a robbanás ereje végérvényesen eltüntette volna.

Mert, aki az atomkorszak beköszöntését csak a jövő háborújának szemszögéből látja és az atomfejlesztést nem a haladás, hanem a társadalmi előremenetel visszafogására alkalmas erőhatalomként nézi meg, hamis tételtől indul és olyan számított tulajdonát egyes nagyhatalmaknak, amelyek ma csak a nemzetközi reakció célkitűzései.

Nem kétséges, hogy az atomfegyver erejének rajongói végeredményben ugyanabból a lelki materiálból vannak gyurma, mint azok a hiszékenyek, akik a valóság előtt annak idején a hitéri titkosfegyverek álmáltságára merültek. Természetesen nem az ostoba vakbuzgókról beszélek, hanem azokról, akik a helyzet kitalálásának érzékelték az öntudatlanság és az egyetlen mentsvárnak látszó szalmaszál után kapkodtak. Tudták, hogy ez a szalmaszál nem mentheti meg őket az elsüllyedéstől, de jobb kilátás híján ehhez kellett fordulniuk egyéb oltalom híján.

Ugyanígy vannak azok is, akik egyetlen atombombával szeretnék elfintézni a világ nemzetközi kérdéseket az általuk óhajtott megoldással. De megfellebbeznek arról, hogy ezzel az emberiség ellenségeivé válnak és elvi összetűzésbe kerülnek a békeszerető világgal.

Bikini-ben az atombomba ledobása után a kecskék életben maradtak. Javában ropogtatták a szénát, amikor az ellenőrző bizottság emberei megjelentek. Mintha mi sem történt volna. Fogalmuk sem volt, milyen szörnyű veszélytől szabadultak meg. Azt pedig még kevésbé tudhatják, hány ember kívánsága a halálukat pusztító önzésből, csupán azért, mert ha ez bekövetkezik, remélhető lett volna, hogy az atombomba tökéletes és totális emberirtó szer.

Hírek szerint a bikini kísérlet nem váltotta be a hozzáfűzött várakozásokat. Legnagyobb hadászati téren nem. Örülünk ennek?

Feltétlenül. Nem, nem azért, mintha bizonyos erőviszonyi kérdés dőlt volna el. Hanem csupán azért, mivel sok embernek az atombomba fűtőidei háborús képzelgését és oktondi módon máris beszé-

800 lej jut egy beteg napi ellátására a kézdivásárhelyi kórházban

Beszélgetés a kórház anyagi gondjairól

(Kézdivásárhely.) Eddig utáni csend fogad, ahogy belépünk a Kézdivásárhelyi Állami Kórház virágos udvarába. Egy-két kécskés koponyes beteg küti a fejét a belgyógyászati folyosójának ablakán. Csak a kavicsos úton megrecsenő lépésünk zaja töri meg a csendet.

Hetven esztendővel ezelőtt a kis székesvárosi kórház épült az a régi kórház és a hét évtized lefolyása alatt többször cserélt gazdát. Hol a Kórház Egyesü-

let, hol pedig a város, vagy a vármegye kezelésébe került, majd a háromszori hatalomváltás alkalmával állami kórház lett belőle.

A sok gazdacseré nem rontott az intézmény helyzetén, hanem újabb és újabb lökést adott a fejlődésnek. Az egykor 25 ágyval indult kórház ma már 120 ágyat számlál és hatalmas diszkrétív kívül terjedelmes veteményes áll rendelkezésére, ami aztán csekély kivétellel biztosítja is a kórház ellátását.

Mégis nehézségek mutatkoznak a fenntartásban, ami inkább az állami támogatás hiányának tudható be. Mert mint minden közintézmény felett, úgy itt sem vonult el nyomtalanul a nagy világéges perzselő szele. Különösen a kórtérmei felszerelésénél akad sok pótolni való. Ma pedig úgy áll a helyzet, hogy egy betegnek a napi ellátására 800 lej jut, amennyire felémészti az államilag juttatott pénzt a többi kiadások.

A környékbeli falvak szerelik fel a kórházat...

A felszabadulási idők nehézségeit úgy sikerült a kórháznak felküzdenie — amint nekünk a gondnok elmondja — hogy Kézdivásárhelyi akkori demokrátiás főszolgabírája a falvakat kereste meg a megsegítésre.

A falvak aztán bámulatos áldozatkészséggel szettek behozni adományokat: élelmiszereket, fedőket, párnát, párnahuzatot, ki amit tudott adni. De például ma is még mindig nagy a hiány ágyhuzatokban. Betegeket ma is csak úgy tudnak felvenni, ha a beteg magával viszi az ágyneműjét.

Nagy segítség volt az is eleinte, hogy minden szegényért az illetékes község fizetett. Ez most nincs meg, holott ma is legnagyobb részben szegény emberek a kórház ápoltsai. Átlagosan 110 beteg közül 85 beteget kezelnek szegényeségi alapon.

A gondnok felvilágosításából megtudjuk, hogy a február és március hónapokra kiutalt 2.219.000 lejből vajmi kevés jut a kórház legszükségesebb céljaira. Ne vegyünk egyebet, mint a havonta kifizetett villanyzámlákat.

Három hónap csak számkömb:

február	261.159 lej
március	879.400 lej
április	593.800 lej
Összesen:	1.734.359 lej

három hónapra csak a villanyzámla és hol van a tűzifa, zsír, tej (havi 2—3 millió lej) és egyéb közszükségleti cikk, a gyógyszerekről nem is beszélve.

Ha számításra tesszük, megállapítható, hogy 800 lej jut egy betegre naponként. Ebből a beteg kap ellátást, mosást, gyógyszer. Nem kell kérdeznünk, hogy mire elég ez az összeg, amikor 1 üveg ásványvíz is többbe kerül. Csoda-e, ha a kórház állandó adósságokkal küzd?

Arra a kérdésminkre, hogy a fizetés demokrátiás szempontból megállja-e a helyét, a gondnok megemlíti, hogy egy átlagos fizetése havonta 38.000 lej és az ellátás. Most az igazgatóság hozzájárulásából az állásfoglalás régi szalmazsákok vászonanyagából csináltattak nyári ruhát. Nem szabad azonban ezekért a hibákért

senkit sem okolni. Nem hibás maga az állam sem, melynek nem telik mindenre. Az átmenet nehézségeit mindenkinek meg kell érteni és türelemmel viselni. Ha segítségre szorul a kórház, jöjjenek újra a falvak, melyek ott voltak a megindításnál és gyönyörű példát mutattak az áldozatkészségről és a közösségért vállalandó munkakészségről. Bizonyára ezután sem zárkoznak el a megsegítés előtt.

A kórház épületei is javításra várnak. A felhasznált ivóvíz annyira meszes, hogy teljesen felőrölte a csövezeteket. Ezeket is ki kellene cserélni. Megmaradt a kórház Röntgen-gépe, de hiányzik több orvosi felszerelés és gyógyszer, melyeket pótolni kell.

Egyébként a kórházban lelkiismeretes munka folyik. A kórtérmeiben tisztaság és rend van. Hisszük is, hogy a kis székesvárosnak ezt a régi, áldásos egészségügyi intézményét nem is engedik elveszni.

Órjárt Háromszéken:

Miért nem állítják be a munkásság és a közegészségügy szolgálatába a híres torjai szanatóriumot?

(Bálványosvár, a N. E. kiküldött munkatársától) Lassu emelkedéssel kapaszkodunk a kigyóút a Büdöshegy oldalán. Fiatalkorunkban járunk. A magasból enyhén kénese illatú szél kerekedik a nem sokára betölti a fák között. A torjai Büdösbarlang közelében járunk. Az ut mentén mindenütt megfellebbezett szikladarabok. Itt-ott sárgás foltok látszanak, rajtuk kén... A hegy alatt titokzatos erő termeli ki magából a jellegzetes sárga, finom port.

Lábunk alatt forr, mozog a föld...

Lábunk alatt forr, mozog a föld. A hegyoldal egyetlen nagy gyógyászati felhely. Ott fortyog, susrog s néhol források bukkannak fel belőle. Némán figyeljük a természetnek ezt a pompás tájképet. Eszünkbe jut Bámvai Jánosnak a mondanása: „Itt a saját szemünkkel láthatjuk, mennyire tudjuk megbecsülni és értékelni azokat a kincseket, amelyeket a föld méhé hordoz magában”.

A barlang hatalmas mészkő-sziklafal tövében húzódik. A bejárat eléggé megviselt, a valaha létezett ajtóknak már a szemöldök-fáját is elvették ismeretlen kez. Belépünk az alig két méter széles és körülbelül nyolc méter hosszú, faragott kővel kifaragott előtérbe. Az üreg mélyén az elválasztó falban négyzet alakú nyílás. Azon belül van a tulajdonképpeni barlang.

A levegő nehéz és kissé kénese. Lábunkban lassu melegező, amolyan jóleső bizsergést érzünk: ez a kénese szénas hatása, ami fél méter magasságban tölti meg a barlangot. Ez a barlang falán is látható: vékony sárga kénesevágás lera-kódva minden apró kis lyukba, ameddig a halált okozó gáz határa terjed.

Mindjárt az ut elején négy vagy öt borvízforrást találunk. Már a víz színéről is látszik, hogy mindeniknek más és más az összetétele. Feljebb a hegy oldalán két medencébe szorított kisebb szabadfürdő. Hogy milyen fürdő lehet, vagy hogy mi a forrásoknak a neve, nem tudjuk. Az egyetlen útmutató tábla csak a barlangokból ad felvilágosítást s arról is csak annyit, hogy abban lefeküdni, vagy lehajolni tilos, mert halált okoz.

Ellátogatunk utunk során Háromszék-megye egyik legszebb fürdőhelyére: a Csicszárfürdőre. Az egykori híres tündéri fekvésű fürdő teljesen kihalt az élet. Egyetlen vendég van itt, aki minden nyári szabadságát itt tölti: Kovács Andor, Kézdivásárhelyi tisztó orvos. Érdeklődésünkre megtudtuk, hogy a fürdő tulajdonosa, aki magának tudja a fürdőt övező erdőbirtokot is, nem sok gondot fordít erre a kitűnő gyógyfürdőre. A közelmúltban Csikszereádnak megalakult fürdőszövetkezetnek mindenesetre fel kell figyelnie erre a gyógyfürdőre, ahol minden lehetőség adva van annak a nép és az egészség szolgálatába való beállításra.

Cépkocsinkkal folytattuk utunkat a torjai szanatórium felé. Utközben az ut mindkét oldalán megszámlálhatatlan háborus fel nem robbant akna és ágyulódék éktelenkedik felénk. Az illetékes hatóságok minden bizonnyal sürgősen kiadják azokat az intézkedéseket, amelyek ezeknek a lövedékeknek azonnali összeszedését rendelik el.

Mind az épület, mind pedig annak ablakai teljesen épek. A háború elkerült és rajta sebeket nem ütött. A hatalmas

szanatórium és annak melléképületei teljesen kihaltak. Egyetlen család lakik itt, aki gondnok minőségben felügyel az épületekre. Önkéntelenül is felvetődött bennünk a kérdés, hogy vajon ezt a közérdekű intézményt miért hagyják parlagon heverni, hogy vajon miért nem állítják be azt a közegészségügy szolgálatába?

Itt az ideje, hogy ilyen irányban az illetékes központi hatóságok elhatározó lépéseket tegyenek. A megoldást két irányban is lehet keresni. Vagy a nyári szabadságát töltő munkásokat csoportokba helyezték itt el, vagy pedig a szanatórium hivatásának megfelelően gyűjték ide az ország betegeit, hogy azok gyógyulást kapjanak.

Reméljük, hogy közérdekű felszólalásunkat tettek fogják követni és a híres torjai szanatórium megindul az élet, valamint a székesvárosi fürdőnkben is megváltoznak a jelenlegi viszonyok.

B. Gy.

A „Muncitorul”
ellátási szerv
ruhamosó szappant

oszt ki tagjai között. Kérjük a tagokat minél hamarabb vegyék át adagjaikat.

Csikmegei olvasóink
figyelmébe!!!

Apró- és kereset hirdetéseket eredeti kiadóhivatali áron, csikszereádi megbízottunk veszi fel.

Csikszereáda, Kossuth Lajos utca 74.

„Scotch“, Gál Andor cég Str. I. C. Brătianu 1 (Körház-u.)

ezuton hozza a. é. vevő tudomására, hogy megérkeztek
a legszebb tisztagyapju
nyári szövetkülönlegességek.
Kizárólagos angol minták.

Hubert István fogászati műtermét

Brassó, Regele Carol I. (Kapu u.) 36.
szám alatt megnyitotta.
Fogad délelőtt 11-12 délután 3-6-ig.
Telefon 30-33.

A szülők vették
a gyermekeiken
boszulja meg magát
mondja a köz-
mondás is.

Ezt a veszedelmet elkerülheti, ha
nem feledkezik meg soha a

VENEX-ről

a biztos határu nemibajellenes
óvszerről.

A Dr. WANDER üzeme
készítménye.

Július hó elején megjelenik Paál Rózsi

szakácskönyvének

harmadik bővített kiadása.

Ara izéles félvászonkötésben 15.000 lej.
Paál Rózsi a háború előtt több orvosi és há-
zási városban főtanfolyamot tartott és így
személye valamint könyve is már ismeretes ta-
nítványai előtt. Kipróbált receptjeinek jó min-
őségéről szól, hogy a két első kiadás segédje ré-
vid idő alatt fogyott el.

Megrendelhető minden könyv-
kereskedésben vagy direkt a kiadótól:
Librerie „MINERVA“ Edmund
Seydi, Sibiu, Str. Regele Mihai I. 40.

Valódi Málna szirup

Kifűző borok,
Borsepró,
Tulca,
Szilvórium és
Sósorszesz

Kapható a Kengeres-féle

likőrozletben

Brassó, Str. Brătianu 10.
(Volt Lópiac.)

Előfizetési díj egy
hónapra
Postacímünk: Népi Egység, Brassó,
P. Enescu 2.

Naponta autóbusszjárat

Brassó - Feketehalom között.

Minden reggel 10 órakor külön járat a Strandig.
Vasárnap és ünnepnap több járat a Strandig.

Indulás a Hosszu utca 13 szám alól.

Jegyek előre válthatók.

Telefon 3807

Csernátfalu járás.
1048/1946 sz.

Hirdetmény

A brassói megyefőnökség 1941 má-
rcius 31-én keft, a brassómezei kémény-
seprő szolgálatot előírt szabályzat 6. szá-
kassa értelmében pályázatot hirdetünk a
következő kerületi kéményseprői álla-
sokra:

1. Csernát- és Bácsfalut magában fog-
laló csernátfalusi körzet.
 2. A Hosszufalut és Tüsköst magában
foglaló hosszufalusi körzet.
 3. A Tatrangot, Zajtont, Pütkerocet és
Bodolát magában foglaló tatrangi körzet.
- A kérvényeket 1946. július 20-ig kell
benyújtani a csernátfalusi szolgabíró-
sághoz.
- A pályázaton csak olyanok vehetnek
részt, akik az említett szabályzat 7. pont-
jában előírt feltételeknek megfelelnek.
Csernátfalu, 1946. június 24.

Keresünk

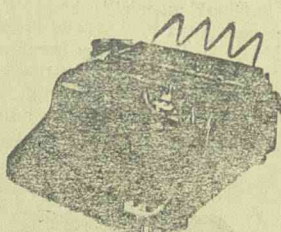
azonnali alkalmazásra román, magyar
nyelvet tökéletesen bíró mérlegképes

utazó könyvelőt

12 vidéki szövetkezetre könyvelésének
felfektetésére és ellenőrzésére.
Javadalmazás 250.000— Lei havi
fizetés és 15.000— Lei napi díj, ki-
szállási esetén.

„DOLGOZOK” szövetkezet Sepsiszentgyörgy

Todor Ion jun.

Író-címező-számoló-könyvelő-szakzsoraitó-
gépjavitó szakmühelye — új gépek lerakata
BRASOV Str. Reg. Carol 31 (volt Olimpia)
Irod. sz. sz. sz. sz.
TELEFON 29-47. — Kerek. Kam. bej. sz. 4793/1941.

Uzinele Teonit S. A. R.

Fágáras. Vállal kazánko-
vácsmunkákat, csőszereleéseket,
gépjavitásokat, épület és butor
aszfalos munkákat. Elsőrendű
szakemberek. Jutányos árak.
Jótállás. Tel. 495.

HIRDETMEY

Papole, Háromszék-vármegye polgikai
község, 1946. évi július hó 20-án, reg-
gel 8 órakor, a község házán, lepecsételt
zártajánlatok mellett eladja az 1945/46.
évi vágterületének, 2470 drb. cca.
1873 m² szennertefenyő és jegenye fenyő
és 833 szál bükk-műfa, cca. 348 ürméter
kivevő faanyagát.

Garantia: az áránál össz. 5%-a.
Arverési feltételek megegyeznek a
község házánál.
1124/1946. szám.
június hó 29-én.

Eladó örök lakások,
házak,
telkek, villák, üzletházak
Brassó különböző részein
Díltalan felvilágosítást ad
„VISCONTI”
Ingatlanforgalmi iroda,
Brassó, Regele Carol (Kapu) 40, emelet.
Telefon 15-98.

APRÓHIRDETÉSEK

FOGLALKOZÁS

Fiatal fogtechnikus állást keres
sürgősen. Ajánlatokat a kiadónak
kérek „Fogtechnikus” jellegre.
6037-f

Fiatal házaspár perfect esakács-
nő keres. Cím a kiadónál.
6058-f

Fémöntősegedet állandó al-
kalmazásra magas fizetés mellett
alkalmazunk. Pálóca György,
Brassó, Str. Teanmei 19. Tele-
fon 32—20. 6061-f

Ciment Titan kőbánya Brassó
Calea Făgăraului 19. alkalmaz-
munkásokat napi 12000—18000
lei fizetéssel. 6062-f

Egy jól tisztított mindenest
keresünk jó házhöz. Brassó, Str.
Lungă 20. 6063-f

Bejáró szentatás dajkát keres-
nek. Cím a kiadónál. 6071-f

Egy ügyes fut bádogos és viz-
vezeték-szerelő tanulókat felve-
sz. Sepsiszentgyörgy, Lenin u.
1 szám. 6076-f

Vizsgázott főmőlnár és malom-
szersz. szersz. 30 évi gyakor-
lattal állást keres. Cím: „Népi
Egység” Csikszerecs. 6078-f

ADÁS - VÉTEL

Női szűrtke, angol tavaszi ka-
bát eladó. Cím a kiadónál. 5799-a

Eladók: 8 ár. gyári tejes-
kannák, 1 új tejszűrőgép, 1
asztali kályha, egy W. C. csésze,
egy konyha hagyló, 1 majdnem
új jégkészítő, egy nagy rezszt,
1 fűrdőkanál kádval együtt, 1
gyermekkoszt, 1 szekrény, 1 ág-
y. Cím: Brassó, Str. Tr. Mogoiu 28.
elöl az ártalban. 8569-a

Sötétkék tavaszi kabát sürgő-
sen eladó. Cím a kiadónál. 5800-a

Gyermek fűrdőkáád és egy
petróleumgáz, amely konyha-
kályhába alkalmas, eladó. Cím
a kiadónál. 5834-a

Egy nagyobb fűrdőkályha, von-
dógi részre is alkalmas eladó.
Brassó, Spiru Haret 2. 6036-a

Elköltöztés miatt modern háló
eladó. (Panel, csontozin), Brassó,
Calea Vodă 27. 6039-a

Új kombinált butor, első esen-
tályu kivitel, pilis huzattal ol-
cson eladó. Geocman Gyula,
Brassó, Gen. Traian Mogoiu 82.
(Autóbusz). 6045-a

Singer varrógép, sokrétűes
gramofon, fűrdőkályha szövet és
női ruhák karcra termoté el-
adók. Megtekinthető 8—9 és
2—4-ig. Brassó, Smărdan 2. st.
II. apart. 9. 6051-a

Női biciklire eszerőnek ráfű-
tésel leánybikaként gummik
nélkül. Telefon 2221. 6052-a

Jókarban levő kerekpár sürgő-
sen eladó. Brassó, Spiru Haret
13. 6057-a

A bukaresti piac árai

(Bukarest.) A mi piaci árainkkal való
összehasonlításukppen alább közöljük a
bukaresti ármegállapító bizottság által jú-
nius 4-én megállapított bukaresti zöldség-
és főzelékárakat:

Zöldpaprika 240—390, csipős paprika
72—78 lej darabja, új burgonya kilója
3120—3200, ugorika 180—520, zöld hagy-
ma szálinkint 52—78, karfiol 2600—4500,
főzötök 120—130, zöldbab 1800—3500,
kapor kötése 60—65, sárgarépa kötése
720—780, peszternák 480—520, petreze-
lyem 480—720, paradicsom 3600—5200,
fokhagyma 1080—1170, káposzta fej-
ként 840—3900, barack 2400—5800 és
meggy 2400—2600 lej.

Kifutó fiut, leányt keresünk azonnalra Cím a kiadónál.

Szavaztat 150 lej, állatkeresőnek és „Ki ind rós?”
rovatban 100 „Ingatlan” vagy „Kereskedelem-ipar” rovat-
ban 300 lej, „Fizetés vendég” 300 lej. Legkisebb hirdetés
10 szó. A háromszóra feladott hirdetés nevezési
költsége állítlan, jellege vagy kiadói címzés pótdíja 300
lej. Díjak előre fizetendők.

BERLET

Butorozott szobát keresek.
Cím a kiadónál. 5934-b

Fogorvosi rendelés teljes fel-
szereléssel bérbeadó. Cím a ki-
adónál. 6035-b

VEGYES

Akordeon és zongora nyári
tanfolyamot megnyitottam jú-
lius 1-től. Beiratkozás bismkor.
Brassó, Str. I. C. Brătianu 3
Alexandrescu Margo senakadé-
miát végzett és a helybeli kon-
servatóriumok tanárja. 5970-v

Akar házastárs? Keresek 38
„Index”-következői írodát: Brassó,
Pareul Mureșianu. Capitol mo-
zival szemben. 5665

A Brassó-apacai evang. egy-
házközség pályázatot hirdet a
hátróti állásra. Javadalmazás 2
hold 591 []-l bírték részlet és
250 []-l kert használatára. A
stólaris írvadelem és havi 30.000
lei kényszerdíjazás. Pályázatnak
oklevéles tanítók, akik 1946-47.
iskolai évtől kezdve az apacai
magyar nyelvű Állami iskolánál
tanítanak is. Érdeklődők for-
duljanak felvilágosításért Lőrinczi
Ferenc főtanfelügyelő urhoz és
az egyházközség lelkesi híva-
talához. Az egyházközség elnök-
ségé. 6074-v

Varrógépet a dnek rádióért
Keresek persabundát kis mé-
retre. Vázakat a kiadónak
kérek. 6081-v

Falusi nő saját házál rend-
kezik, régebb volt kereskedő,
házaság odjából megismer-
kedne 50 év körüli férfival. Le-
veleket „Falu” jellegre a kiadónak
kérek. 6093-v

Elveszett középnyagú fűhő
kutyá, csüngő füllel. „Padi”
névre hallgat. Megáláló jua-
lomban részlet. Brassó, Petru
Mator n. 12. Bolonya. 6101-v

Kereskedelmi akadémiát vég-
zettetgép rendelkező 30 éves
fiatalember, jó anyagi, esztog
üzlettel rendelkező fiatal rokon-
szemves leány ismeretséget ke-
res, házasság odjából, nemzet-
ségre való tekintet nélkül.
Ajánlatokat „Nieu” jellegre a
kiadónak kérek. 6102-v

Elveszett Sadlers Egon névre
szóló 1614 számú Muneitorul
kartella. Semmisenk nyilvánítom.
6103-v

Középkorú asztalos, műhely-
berendezéssel és háztartási cik-
kekkel rendelkező, házasság
odjából ismeretséget keresem
25—30 éves lány vagy öveye-
nek, kinek 2 szobás lakása
volna. Cím: „Népi Egység” Csik-
szerecs. 6096-v

Elveszett szombatban jun. 30-án
az évről alkalommal a Ferenc-
rendi zárda disztermében, a köz-
munkakosárból kiemelt róza-
fűsér, ami nekem édesanyjától
rám maradt kedves emléke. Ké-
rem az illetőt, hogy hozza vissza
a kápolnába vagy kldje vissza
postán a Ferencrendi Zárda.
6098-v